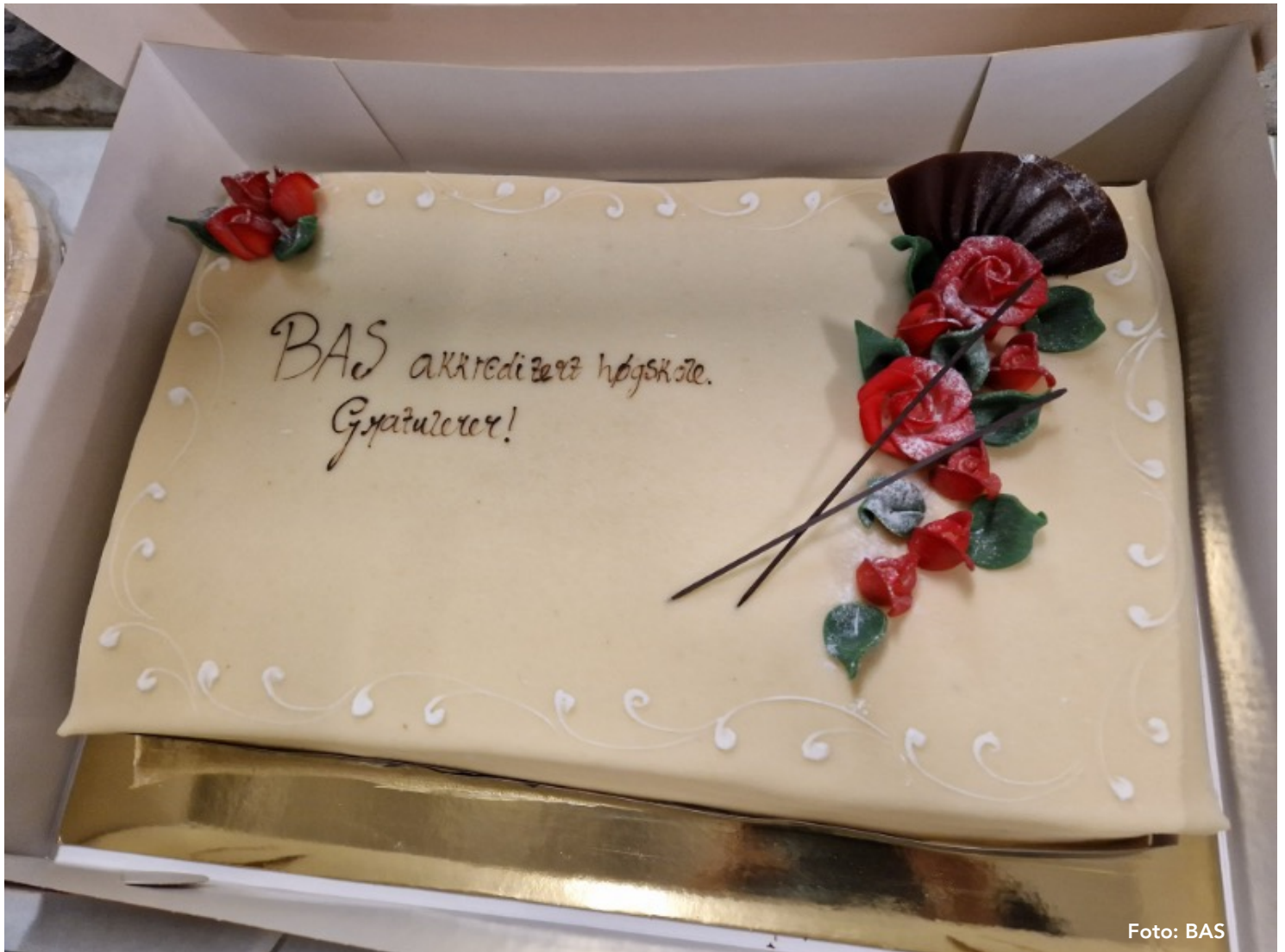

ÅRSRAPPORT 2024

INNHold

I. STYRETS BERETNING	s. 3
II. INTRODUKSJON TIL BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE	s. 9
III. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	s. 13
IV. STYRING OG KONTROLL AV VIRKSOMHETEN	s. 29
V. VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER	s. 35
VI. ÅRSREGNSKAP 2024	s. 41

I. STYRETS BERETNING

Post & Plank,
master studio, høst 24
Foto: BAS

1 Styrets beretning 2024

Styret for BAS består av 8 medlemmer: 3 eksterne representanter valgt av rådet, 2 studentrepresentanter valgt av studentenes allmøte, 2 lærerrepresentanter valgt av lærerrådet og en representant for de administrativt ansatte valgt av disse. Styret bestod høsten 2024 av 4 menn og 4 kvinner. Det ble i løpet av året avholdt 4 styremøter og et styreseminar.

Vurdering av om oppnådd måloppnåelse og resultater er tilfredsstillende

Styret tar til etterretning at skolen ble akkreditert som høyskole av NOKUT 14.oktober 2024 etter at skolens systematiske kvalitetsarbeid endelig ble godkjent, og er svært tilfreds med innsatsen til alle i organisasjonen som har bidratt i prosessen.

Styret observerer at BAS over tid klarer å drive forskning og utviklingsarbeid ut fra skolens egenart. Skolen oppnår finansiering til FOU-aktivitet nasjonalt og internasjonalt. Styret registrerer at BAS alene og i samarbeid med andre, produserer publikasjoner av høy kvalitet og relevans.

Styret er informert om at BAS i løpet av året har gjennomført ytterligere tiltak for å bedre studentenes fysiske læringsmiljø. Det mest omfattende tiltaket var tekking av silotaket. Skolen opprettholdt tiltak med tanke på det psykososiale læringsmiljøet. Her under bruk av mentor, fadder og studentassistenter. Avtale om studentombud i samarbeid med Universitetet i Bergen og Norges Handelshøyskole videreføres.

Styret er kjent med at skolen har et godt samarbeid med kommuner og lokalt næringsliv, som bidrar med økonomisk støtte til undervisning, byggeprosjekt og publikasjoner. Gjennom internasjonale FOU-prosjekter utvikler og opprettholder skolen samarbeid med andre forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

BAS hadde for 2024 et ønske om å redusere skolens klimaavtrykk gjennom færre flyreiser og bedre avfallshåndtering. Reisevirksomheten ble av flere årsaker redusert i forhold til 2023. Styret tar til etterretning at skolen for fremtiden ønsker færre flyreiser gjennom året, både av miljøhensyn og kostnadmessig begrunnet, og forventer at skolen tar beslutninger som støtter opp om dette.

Gjennomføring av budsjett med vekt på prioriterte mål og aktiviteter, her under søkning til studiet

Styret tar til etterretning at årets økonomiske resultat endte med et ikke planlagt overskudd på 1,85 millioner kroner.

Årets faglige aktiviteter og resultat ble gjennomført i hovedtrekk som planlagt, men høyt sykefravær i den faste staben resulterte i redusert aktivitet på driftssiden, som bl.a. medvirket til årets overskudd.

Tross høy innsats for å heve kvaliteten på studentenes fysiske og psykososiale læringsmiljø er resultatet på årets Studiebarometer fortsatt ikke tilbake på nivået før pandemien. Styret tar til etterretning at BAS har iverksatt tiltak og undersøkelser for å finne årsaken til dette. Utbedring av det fysiske læringsmiljøet/lokaler, med tekking av tak og oppgradering av klasserom, verksted og maskiner fortsatte i 2024.

BAS har et mål om utstrakt internasjonalt samarbeid og har jevnt over stort innslag av internasjonale studenter og en relativt høy andel internasjonal utveksling. Det ble gjennomført utvekslingsopphold med både ut- og innreisende studenter også i 2024 og tallene er høyere enn før pandemien. De siste 4-5 årene har skolen i snitt fått finansiering til et nytt internasjonalt prosjekt hvert år.

BAS har i mange år hatt høye og økende søknadstall. I 2024 hadde skolen 233 søkere til 30 plasser, som er en liten nedgang fra året før, men fortsatt 7,8 søker pr studieplass og på nivå med søkertallene før pandemien. BAS er ikke med i samordna opptak. Skolen kunne rapportere 33 kandidater med master i arkitektur i 2024, som er høyere enn de to siste årene, bare slått av det rekordstore 2021-kullet på 38 uteksaminerte kandidater.

BAS utbetaler ikke utbytte og overskudd tilføres skolens egenkapital for disponering senere år til tiltak som kommer studentene til gode. Flere år med positivt resultat har gitt skolen egenkapital og handlingsrom til å tåle enkelte år med underskudd.

Transaksjoner med nærstående part

BAS leier undervisningslokaler av BAS Eiendom AS, som er heleid datterselskap av BAS. BAS Eiendom AS skal ikke drives med overskudd og utbetaler ikke utbytte. Leieforholdet er regulert i skriftlig leiekontrakt. Husleien skal dekke lånekostnader og andre kostnader som påligger huseier. Husleien sammenholdes med leie på sammenlignbare lokaler, i den grad slike finnes, for å sikre at leien i størst mulig grad følger markedsleie. I 2024 ble BAS innvilget redusert husleie grunnet etterslep på vedlikehold av lokalene.

Styret for BAS vedtok i 2017 å gi BAS Eiendom AS et lån på 2 millioner kroner til (del)finansiering av ny heis på skolen. Lånekontrakten er satt opp på tilnærmet markedsmessige vilkår og løper over 15 år.

BAS har etablert rutiner som bl.a. sikrer at avtaler med nærstående gjennomføres på markedsmessige vilkår.

Vesentlige forhold som har hatt betydning for oppnådde resultater – utfordringer og styrets tiltak for å forebygge avvik

Skolens organisasjon med fast ansatt fagpersonale på deltid og en andel på kortere engasjement innebærer muligheter for fleksibilitet og rask endring, men kan gi

utfordringer med hensyn til stabilitet og robusthet. Det er økonomiske konsekvenser og utfordringer knyttet til reisekostnader og miljø. Styret ønsker at BAS må finne en balanse som lar skolen utnytte fordelene ved sin dynamiske organisasjon og samtidig sikrer et fagmiljø som er tilstrekkelig robust og økonomisk og miljømessig bærekraftig. I den siste (pågående) runden ansettelse av åremål har styret anmodet om at lokalt bosted vektlegges sterkere ved ansette i hovedstilling.

Kvaliteten i undervisningen og læringsmiljøet ved BAS sikres ellers gjennom stadig drøfting og utvikling av de kursene som inngår i skolens studieprogram. Studiekvalitetsutvalget og læringsmiljøutvalget angir hvor det trengs prioritert innsats.

Skolebygningen har bydd på utfordringer grunnet gjentatte lekkasjer og støy fra byggearbeid i forbindelse med byggearbeid. Eiendomsselskapet innvilget BAS redusert husleie i 2024 som kompensasjon.

Styret erfarer at skolen har utbytte, både faglig og økonomisk, av samarbeidet med private og offentlige eksterne aktører. At flere ser skolen som en interessant samarbeidspartner er et resultat av både langsiktig arbeid og innsats og initiativ fra skolens ansatte i dag. Samarbeidet med andre høyere undervisningsinstitusjoner lokalt, nasjonalt og internasjonalt gir BAS mulighet til å delta i faglig utfordrende utviklingsprosjekter og forskningsaktivitet.

Styret ønsker å være en ressurs, som med sin samlet brede kompetanse, kan bidra positivt til skolens virksomhet.

Økonomisk er skolen sårbar for svingninger i gjennomstrømming og frafall på studiet, som gir utslag på statsstøtten. For tiden er både søknadstall og kandidattall gode og erfaring viser at BAS er i stand til å hente inn annen ekstern finansiering.

Det skal være lav terskel for å melde fra om avvik. BAS-studentene har mange ulike kanaler for å melde fra; de kan melde avvik anonymt gjennom sine representanter og via digital avviksmelder på skolens nettside, eller de kan melde direkte til administrasjon, lærer eller rektor. Alle varsler tas på alvor og behandles i henhold til vedtatt prosedyre. Skolen har iverksatt tiltak for å sørge for gode rutiner og nødvendig informasjon for å forebygge avvik.

Organisatoriske endringer som kan påvirke skolens rettslige eller økonomiske stilling

Styret har ikke planlagt organisatoriske endringer som vil påvirke skolens rettslige eller økonomiske stilling.

Viktigste prioriteringer for 2024

Det har vært høyt prioritert å sikre BAS fortsatt rett til å søke årlig statsstøtte. Det ble oppnådd med Kunnskapsdepartementets godkjenning av BAS som akkreditert høyskole etter bifall av kongelig resolusjon i statsråd 13. desember 2024.

Oppfølging av læringsmiljøet, både fysisk og psykososialt har hatt høy prioritet, og er fulgt opp særskilt i etterkant av det svake resultatet på Studiebarometeret. Lokalt samarbeid videreføres og styrkes.

Hele prosessen med rekruttering av nye faglig ansatte når en rekke åremål utløper i 2025 har vært prioritert i 2024. Her under kartlegging av eksisterende kompetanse og behov, utforming av stillingsannonser og komitearbeid for sortering og utvelgelse som fullføres i 2025.

Arbeidet med beredskap og sikkerhet er fortsatt prioritert og videreført med regelmessige beredskapsmøter der hvert område i beredskapsplanen blir gjennomgått med case/øvelser.

Resultater av arbeidet med likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Styret forutsetter at Handlingsplan for likestilling og mangfold, vedtatt i 2021 følges opp. Styret legger til grunn full likestilling mellom kjønnene, men det er fortsatt en ubalanse i kjønns sammensetningen av personalet. Lønnsmessig og med hensyn til arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter er det ingen forskjellsbehandling.

BAS har to ansatte kvinner i faglig toppstilling. De kvinnelige professorene, hvorav den ene er skolens rektor, er ansatt i hhv 100% og 20% stilling. Skolen engasjerer i tillegg kvinnelige professorer til undervisning på enkeltkurs. Høsten 2024 utgjorde andelen fast (åremåls)ansatte kvinner med førstestillingskompetanse ved BAS knapt 45% av det fast (åremåls)ansatte fagpersonalet, som er høyere enn høsten 2023 da kvinneandelen var 43 %. Av den faste staben er 83% kvinner. Tallene viser at kvinneandelen i det faglige personalet er relativt stabilt etter å ha økt noe de siste årene, som følge av bevisst rekruttering. Styrets anmodning om å jobbe aktivt for å sikre en bedre kjønnsbalanse blant fagpersonalet står ved lag.

BAS har rutiner for å forebygge og sikre forsvarlig håndtering av saker om trakassering. BAS aksepterer ikke direkte eller indirekte diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion eller livssyn. BAS tilbyr tilrettelegging for studenter med spesielle behov på eksamen og søker så langt som mulig også å legge til rette for studenter som melder om særlige behov i undervisningssituasjonen. Skolen opplever en sterk økning i krav om tilrettelagt undervisning. Inntrykket er at også andre skoler erfarer det samme.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Styret tar til orientering at arbeidet med beredskap er videreført i 2024 med interne øvelser i løpet av året og videreføring av beredskapsavtale med Sjømannskirken. Skolens krise- og beredskapsplan holdes oppdatert og justeres ved behov. Det er et mål å øke bevisstheten blant lærere og studenter rundt sikkerhet og beredskap, og administrasjonen har iverksatt tiltak for å sikre god og tydelig informasjon, muntlig og skriftlig. Det avholdes årlig førstehjelpskurs og brannøvelser for studenter og ansatte. Alle nye studenter gjennomgår verkstedopplæring før de får bruke maskiner og verktøy. Det har vært lagt inn gjesteforedrag med relevante tema på lærerseminar og skolen bruker studentombudet og Sammen aktivt i forberedende arbeid overfor studentene. BAS har gjennom mange års systematisk arbeid bygget opp kompetanse og nettverk for å være rustet til å håndtere ulike scenarier. Data- og informasjonssikkerhet betraktes som del av det øvrige risiko- og beredskapsarbeidet som det arbeides fortløpende med. Drift av skolens nettverk og servere er satt ut til eksterne datafirma, og det er inngått avtaler med disse om backup og beredskap.

Godkjent på styremøte 05.03.2025.

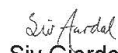

Bjart A. Rieber Nygaard
Styreleder

Thale Bjørnerheim
Nestleder

Jeremy Welsh
Eksternt styremedlem

Hedvig Skjerdingsstad
Styremedlem

Magnus Wæge
Styremedlem

Siv Gjerde Aardal
Styremedlem

Isak Berge Sandbak
Styremedlem

Eas Luqman
Styremedlem

II. INTRODUKSJON TIL BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE

Tverrkurs med Floating
University, februar 24
Foto: BAS

INTRODUKSJON TIL BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE

BAS er en av tre arkitektutdanninger i landet og skal være med å utvikle og utfordre den faglige diskursen rundt hva en arkitekt er og kan være, i et samfunn i endring. Yrket endres både i forhold til ansvarsforhold og i forhold til utøvelse, med økt fokus på samfunnsprosesser, IKT og bærekraftperspektivet.

Sentralt i ambisjonene rundt samfunnsansvar står en styrket bevissthet rundt miljø og bærekraft, og FNs bærekraftsmål setter noen premisser. Studiet på BAS har en helhetlig forståelse for bærekraftig utvikling som legger vekt på komplekse situasjoner der landskap og klima, men også subjektets ansvar i forhold til samfunnsmessige aspekt blir fremhevet. Målet er at bærekraftsspørsmål inngår som en naturlig del av alle faglige diskusjoner, forskning og utvikling, og som holdningsbase i studentenes prosjekter.

Det internasjonalt sammensatte miljøet ved skolen gir viktige perspektiver på holistiske sammenhenger og på global ansvarsforståelse.

Skolen søker å gi studentene kunnskap om stedegen, tradisjonell og innovativ materialbruk for å gjøre studentene i stand til å utfordre byggeindustrien og utvikle nye prosjekterings- og byggemetoder forankret i tradisjon, materialforståelse, ressursbruk og kvalitet. Fokus på lokal skogbruk, treindustri og bruk av tre i byggeri er sentralt i dette arbeidet.

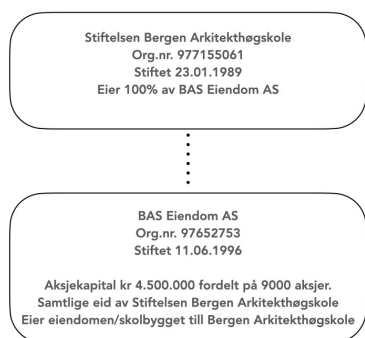
Inkludering, mangfold og medvirkning er sentrale stikkord, og skolen har etablert en praksis for å gjennomføre reelle byggeprosjekter med ideelle formål i samarbeid med myndigheter og organisasjoner der vi arbeider med ulike interessegrupper og behov. Byggeprosjektene har også omhandlet forskning og utvikling innen universell utforming.

Skolen har utadrettet virksomhet som knytter seg til nabolag, interessegrupper og kulturlivet i byen. Vi har arrangert nabolagsmarked, tatt del i plandiskusjoner, invitert barneskoler og lærerutdanninger til fagsamlinger. Bygget vårt anvendes i ulike samarbeidsprosjekter og fungerer som en kulturscene, med eksterne aktører.

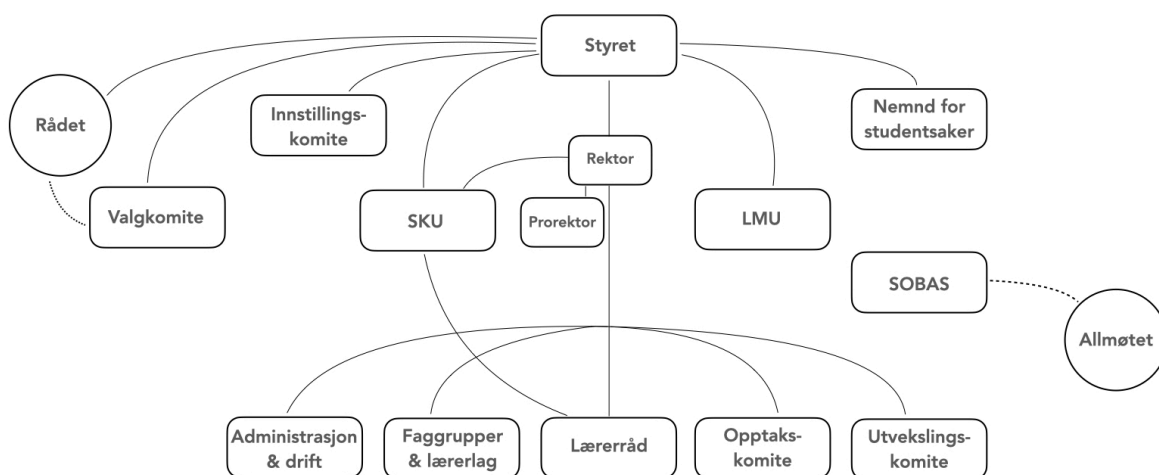
Organiseringsform, ledelse og organisasjonsstruktur

Bergen Arkitekthøgskole er en privat akkreditert høyskole organisert som en stiftelse og en av tre norske skoler som tilbyr Master i arkitektur. Skolen ble akkreditert som høyskole av NOKUT 14.oktober 2024 og gitt status som akkreditert høyskole av Kunnskapsdepartementet etter vedtak i statsråd 13.desember 2024.

Skolen ble grunnlagt i 1986 og har i dag rundt 160 studenter på det 5-årige profesjonsstudiet i arkitektur. BAS fikk eksamensrett i 1990 og ble tildelt statstilskudd for første gang i 1996. Samme år etablerte skolen seg i egne lokaler i Sandviksboder 59-61a i Bergen. BAS Eiendom AS er heleid datterselskap av BAS og eier av skolebygget som BAS leier. BAS Eiendom AS har ingen ansatte. Det er ingen fordeling av indirekte kostnader mellom selskapene ut over husleien. Leieforholdet er regulert i skriftlig leiekontrakt.

Figur 1. Overordnet selskapsstruktur for BAS og BAS Eiendom AS

Figur 2. Organisasjonskartet som viser hovedstruktur og rapporteringslinjer

Hovedtall

BAS sysselsatte i 2024 ca 20 årsverk ansatt og engasjert personale, noe mindre enn året før. Dette er samlede årsverk fordelt på undervisning, drift og administrasjon. BAS har en fast administrativ stab på 4 personer, samt bibliotekar, vaktmester og verkstedassistent. Rektor og prorektor regnes både som faglig og administrativt personale og biblioteksansvarlig telles som fagpersonale ettersom skolen har vurdert det hensiktsmessig å ha en arkitekt i stillingen. Høsten 2024 utgjorde disse 9 personene 7,5 årsverk.

Av fagpersonalet inkludert rektor og biblioteksansvarlig var 13 personer, til sammen 7,1 årsverk ansatt i åremål/fast stilling med hovedstilling ved BAS høsten 2024. En 50% fagstilling var holdt ledig etter utløp av en åremålsstilling ved årsskiftet 2023/2024 i påvente av utlysning av flere stillinger høsten 2024. Av det fast ansatte fagpersonalet var 7,1 årsverk ansatte med førstestillingskompetanse. BAS oppfyller NOKUTs krav om fast ansatt fagpersonale (Studietilsynsforskriften §2-3 (4)). I løpet av et semester er omkring 20-30 lærere engasjert ved skolen for større eller mindre oppdrag.

BAS hadde 178 registrerte studenter høsten 2024, av disse var halvparten (89) kvinner, altså nøyaktig 50% kvinner. De siste ti årene har det vært en relativt jevn kjønnsfordeling på studiet, med svakt økende kvinneandel mens det tidligere år var en overvekt av

menn. Studenttallet varierer noe fra år til år, men har jevnt over steget ut over 2000-tallet. Til tross for at skolen ikke markedsfører seg på tradisjonell måte har søkertallene holdt seg høye. BAS tar årlig opp 30 studenter for oppstart i første klasse. Skolen kan godskrive bachelorutdanning fra andre arkitektskoler og ta opp søkere direkte til fjerde år. Flesteparten av disse kommer fra utenlandske skoler.

Skolen hadde i 2024 samlede driftskostnader på kr 28.074'. Samlede driftsinntekter var på kr 29.151' før renteinntekter. Av dette beløpet var kr 21.648' statstilskudd og kr 6.896' inntekter fra skolepenger. Statstilskudd og skolepenger står for skolens hovedinntekter og utgjorde henholdsvis 74% og 24% av totale inntekter.

Både statsstøtte og skolepenger har bidratt til at samlede inntekter har steget i løpet av 2000-tallet. Primært på grunn av høyere studenttall og som konsekvens av det, økt produksjon av studiepoeng som gir uttelling i finansieringssystemet. BAS er avhengig av studentbetaling for å kunne drives forsvarlig, men har som uttalt mål at skolepengene skal holdes så lavt som mulig. Skolen ønsker at studiet skal være tilgjengelig for alle uavhengig av sosial og økonomisk situasjon. Regjeringens vedtak om egenbetaling for utenlandske studenter strider mot dette, men er et krav vi ikke kan omgå. Høsten 2024 var den ordinære studieavgiften på kr 20.310 pr semester, kun prisjustert fra 2023, mens avgiften for studenter utenfra EØS var kr 153.617 pr semester.

Andre driftsinntekter beløp seg i 2024 seg til 548' kroner og utgjorde 1% av samlede driftsinntekter. Disse inntektene fordeler seg i hovedsak mellom flerårige bevilgninger fra Erasmus+, Nordforsk og tilskudd fra Bergen kommune og privat næringsliv.

All aktivitet skolen bedriver er undervisningsrelatert og regnskapsført i skolens regnskap. Selve eiendommen/skolebygget er eid av BAS Eiendom AS, som er et heleid datterselskap av Stiftelsen Bergen Arkitekthøgskole. BAS betaler husleie til BAS Eiendom AS. Fordeling av ansvar og kostnader er regulert i skriftlig leiekontrakt. Ingen indirekte kostnader fordeles mellom selskapene og det utbetales ikke utbytte.

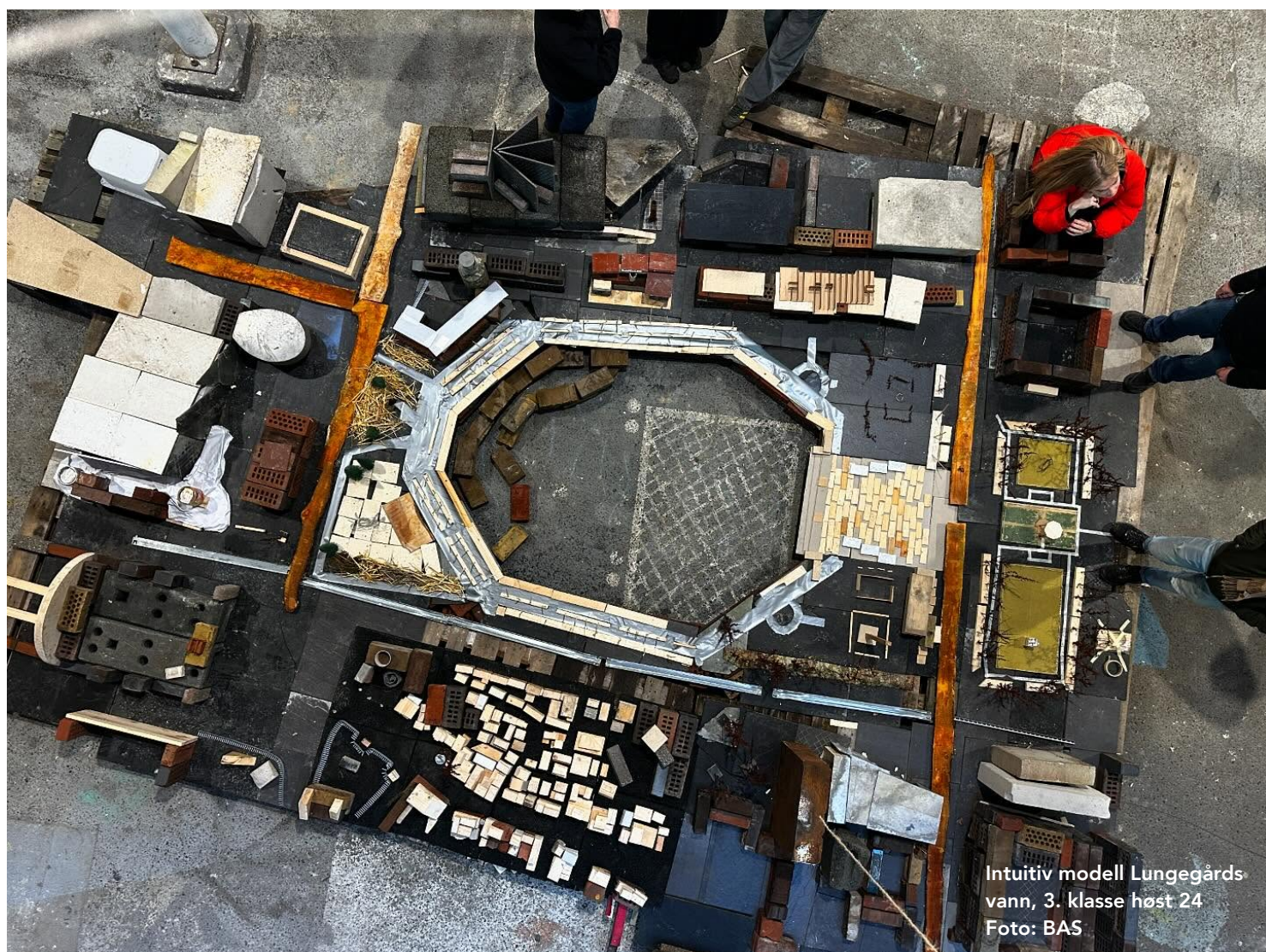
Stram økonomistyring har sikret en bærekraftig økonomi med god likviditet og solid egenkapital. Egenkapitalen er skolens buffer mot svingninger i statsstøtten og uforutsette hendelser og skal blant annet brukes på tiltak for å bedre studentenes læringsmiljø.

Nøkkeltall for 2024 (og 2023):

- Antall årsverk: 20 (22)
- Antall registrerte studenter: vår: 170 (171) høst: 178 (180)
- Sum driftsinntekter: kr 29.151' (kr 30.041')
- Total tildeling fra Kunnskapsdepartementet: kr 21.648' (kr 23.200')
- Antall uteksaminerte diplomkandidater: 33 (28)
- Antall søkere til 1.klasse: 234 (253)

Statistikk vedrørende studiet, personalet, økonomi m.m. finnes på NSDs Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) <https://dbh.hkdir.no/>

III. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

Intuitiv modell Lungegårds-
vann, 3. klasse høst 24
Foto: BAS

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

BAS holder et høyt nivå og inntar en viktig og relevant posisjon i et internasjonalt perspektiv. Dette bekreftes i den samlede vurderingen i NOKUTs akkrediteringsrapport, der den sakkyndige komiteen skriver (s. 34):

BAS har satset på å bygge opp et fagmiljø med åremålstilsatte førstestillings-kompetente arkitekter og kunstnere som også driver faglig virksomhet utenfor BAS. Høyskolen har vist at den bidrar med forsknings- og kunstnerisk utviklingsarbeid av høy kvalitet, og har også markert seg i internasjonale sammenhenger.

Det tette samspillet mellom FoKU og undervisning vurderer komiteen som en viktig indikasjon på høy kvalitet i utdanningen. Høyskolen har tilfredsstillende gjennomstrømming, og studentene synes å være fornøyde med undervisningen. BAS har vist at høyskolen er organisert for å få studentene gjennom et studieløp, og følger opp studentene på en god måte.

Måten BAS har organisert virksomheten på, er godt tilpasset BAS' faglige virksomhet. Høyskolen har utviklet velfungerende faglige fora for å diskutere og utvikle både FoKU og utdanning.

Ved å engasjere praktiserende arkitekter og kunstnere blir undervisningen i tett kontakt med praksis og arbeidslivet. Gjennom eksterne lærere og sensorer, får skolen bekreftet at utdanningstilbudet er relevant, utfordrende og med høy kvalitet.

Gjennomføring

Studentene ved BAS er høyt motiverte og har god progresjon. Det er lite frafall, men skolen ser en utvikling i at studentene bruker litt lengre tid på å gjennomføre studiene. Forandringer i studentmassen kan bidra til å forklare dette, med et økt behov for tilrettelegging av studiene og en økning i antall permisjoner grunnet sykdom og nedsatt arbeidskapasitet. Dette er en utvikling andre i universitets- og høgskolesektoren også ser, og som studentsamskipnadene rapporterer om. BAS er en liten og fleksibel skole. Det er håndterlig for skolen å fange opp studenter som sliter og tilrettelegge og følge opp disse. BAS har iverksatt tiltak for å øke bevisstheten og kunnskapen blant lærere om de utfordringer studenter har når det kommer til mental helse, stress og studiehverdag. De tiltakene som er satt i gang, som kursing av lærerne, fungerer og dette arbeidet fortsatte i 2024.

At studentene bruker litt lengre tid på å gjennomføre studiene er ikke nødvendigvis negativt for studentene fordi mange sikrer seg verdifull arkitektpraksis underveis. Arbeidspraksis er en styrke for studenten, både i de videre studiene men også når kandidaten søker jobb etter endt studium. I realiteten er arbeidspraksis med på å gi et konkurransefortrinn i arbeidslivet fordi de på denne måten skaper egne portfolioer og egne studieforløp med unike erfaringer de kan høste fra i senere situasjoner.

For skolen er det viktig å overvåke om antallet som gjennomfører går ned og om det eventuelt er en negativ utvikling i hvor lang tid det tar en student å gjennomføre studiet. Antallet som gjennomfører på normert tid er bedre i 2024 og antallet som gjennomfører innen 8 år er høyt. Vi ser derimot at innføring av 50% studenter med førstegangsvitnemål kunne senke graden av gjennomføring, siden dette ville påvirke

klassesammensetning og hvor modne og klare studentene er for et studium slikt arkitektutdanningen.

	2024 Oppstart H2021	2023 Oppstart H2020	2022 Oppstart H2019	2021 Oppstart H2018	2020 (kull 32)
Andel og antall studenter som har gjennomført grunnutdanningen på	73% (22 av 30)	76% (23 av 30)	89% (24 av 27)	83% (25 av 30)	80% (24 av 30)
Frafall		1 (3%)	1 (3,7%)	1 (3%)	0

Tabell 1. Gjennomføring av 1.avdeling på normert tid (3 år)

Andelen studenter som gjennomfører 1.avdeling på normert tid, det vil si 3 år, holder seg høyt. Til sammenligning er det ifølge SSB 56,4% som gjennomfører bachelor på normert tid. Av kullet som tok 3.klasse eksamen våren 2024 har 73% fullført de tre første årene på normert tid. En student er forsinket grunnet stryk, mens de resterende er eller har vært i permisjon.

	2024 Oppstart H2022	2023 Oppstart H2021	2022 Oppstart H2020	2021 Oppstart H2019	2020 Oppstart H2018
Andel og antall studenter som har gjennomført 2.avdeling	64% (21 av 33)	56% (18 av 32)	65% (21 av 32)	84% (31 av 37)	83% (20 av 24)

Tabell 2. Gjennomføring av 2. avdeling på normert tid (2 år)

Andelen studenter som gjennomfører de 2 siste årene på normert tid, holder seg høyt. I følge SSB er det nasjonalt 48,9% som gjennomfører master på 2 år. Av de 33 studentene som tok diplomeksamen våren 2024 har 64% (21 stykker) bestått diplomeksamen etter 2 år. Av de resterende er 3 stykker forsinket grunnet stryk. Ingen har avsluttet studiene og 9 stykker er eller har vært i permisjon.

	Kull 34 opptak 2019/ masteropptak 2022	Kull 33 opptak 2018/ masteropptak 2021	Kull 32 opptak 2017	Kull 31 opptak 2016	Kull 30 opptak 2015
Andel fullført diplom på normert tid, 3+2 år	43 %	37 %	40 %	49 %	64 %
Andel fullført diplom på normert tid +3 år		30 %	32,5 %	40 %	15 %
Fortsatt student	52 %	22,5% (10% sluttet)	22% (5% sluttet)	8% (3%sluttet)	6 %

Tabell 3. Fullført diplom innen 8 år

Gjennomføring av 5-årig master på normert tid, ligger nasjonalt på 49,1%. Ytterligere 16,8% fullfører innen 8 år. Omtrent 10% av studentene er forsinket grunnet stryk. Av kull 34, som startet i 1.klasse i 2019, har 9 studenter, dvs 30% fullført diplomeksamen etter 5 sammenhengende år. Hvis vi inkluderer studenter som tas opp i 4.år og «hektes på» kull 34 blir gjennomføringen 43%.

	2024	2023	2022	2021	2020
Studiepoengproduksjon per student per år	52,41	54,02	54,51	57,44	56,8

Tabell 4. Studiepoengproduksjon

Studiet har lite frafall og høy gjennomføringsgrad, og dette gir høy studiepoengproduksjon per student. I følge DBH ligger gjennomsnittet nasjonalt på 42,11, mens BAS ligger på 52,41. Det er en liten nedgang fra tidligere år og noe skolen følger med på. Også snittet for øvrige institusjoner sank litt fra året før (fra 42,29).

	2024	2023	2022	2021	2020
Uteksaminert Master i arkitektur	33	28	31	38	33

Tabell 5. Antall uteksaminerte kandidater

Antallet uteksaminerte kandidater siste 5 år varierer, og ser vi på de siste 10 årene har tallet variert mellom 19, som laveste og 38 som høyeste kandidattall. Mer og mindre tilfeldige svingninger i permisjon, sykdom og frafall vil alltid finne sted.

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Antall uteksaminerte	28	31	38	33	30	33
I relevant arbeid innen 6 måneder	40 %	78 %	86 %	67 %	69 %	78 %

Tabell 6. Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid etter fullført utdanning

2023 skjedde en markant nedgang i andelen uteksaminerte som var i relevant arbeid innen 6 måneder etter eksamen. Inflasjon og nedgang i antall byggprosjekter i Norge har påvirket arbeidsmarkedet. Dette kommer i tillegg til at det er større konkurranse om jobber grunnet et mer internasjonalt marked. På grunn av en systemfeil har BAS ikke tall for uteksaminerte 2024 pr 15.mars.

Internasjonalisering, mobilitet og opptak 4. år

Å ha en internasjonalt forankret undervisningsstab er viktig for kvaliteten på BAS. De utenlandske lærerne tar med seg impulser utenfra og tilfører et bredere perspektiv på faget. Flere av disse har en anerkjent posisjon innen arkitektur, er publisert i prestisjetunge tidsskrifter, har hatt separatutstillinger og vunnet priser som Gulløven på Arkitekturbiennalen i Venezia 2021. Skolen oppfordrer sine lærer at benytte sig av ansattmobilitet. I 2024 var det kun 2 som benytte sig av dette. På innreisende lærermobilitet fra partnerskoler hadde vi totalt 5 personer.

BAS har en høy andel studenter som reser på utveksling gjennom Erasmus+ og skolen tar og emot mange studenter fra våre partnerskoler. Vi tilstreber gjensidighet i antall inn- og utreisende, men det er fortsatt litt ubalanse og vi tar imot litt flere enn vi sender ut. Med 12 utreisende studenter på Erasmus+ er vi tilbake omtrent på nivå som før pandemien. En andel på 6,7% er en nedgang internt, men fortsatt et svært bra resultat sammenlignet med andre institusjoner. Snittet for utreisende studenter på Erasmus som andel av totalt studenttall er 1,5 for statlige og 0,4 for private institusjoner.

Nedgangen i søkertall for internasjonale studenter fortsetter etter innføring av svært høye skolepenger for studenter fra land utenfor EØS. Det er særlig fra disse landene vi merker nedgang i søkermassen. Kun 1 ny student i denne kategorien begynte på BAS høsten 2024. Totalt var det kun 6 søkere som kom fra land utenfor Europa.

Hovedtendensen er at det er overvekt av norske statsborgere som har tatt sin bachelor på andre skoler i utlandet som søker om opptak til 4.året på BAS. Dette er en bekymringsfull utvikling, som hindrer oss i å få den brede representasjonen vi ønsker oss i studentmassen.

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Antall søkere inn til BAS	30	37	28	29	32	25	32	30	20
Antall innreisende	28	29	26	20	18	19	24	21	18
Antall utreisende studenter	23	27	26	6	17	18	16	17	12

Tabell 7. Utveksling/freemovers/hospitant

BAS hadde innreisende studenter fra Canada, Sveits, Hong Kong, Finland, Belgia, Sverige, Tyskland, Frankrike, Slovenia, Estland, Spania. BAS sendte utreisende studenter til Danmark, Chile, Belgia, Frankrike, Polen, Spania, Finland, Sverige, Brasil. I tillegg 2 hospitanter til norske institusjoner (NTNU og NMBU).

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt registrerte studenter	178	180	161	164	159	168	156	157	164
Utreisende på Erasmus+	12	17	9	2	13	12	12	9	8
Andel utreisende på Erasmus+ av totalt antall studenter	6,7 %	9,4 %	5,6 %	1,2 %	8,2 %	7,1 %	7,7 %	5,7 %	4,9 %

Tabell 8. Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bilaterale avtaler	11	10	8	6	2	10	10	8
Erasmus+	17	25	20	27	14	24	41	28
Individbaserte avtaler	1			1		1		1
Sum	29	35	28	34	16	35	51	37

Tabell 9. Utdvekslingsavtale

	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Antall søkere	42	58	73	79	65	79	49	52	50
Antall studenter tatt opp	9	5	7	9	8	11	6	7	5

Tabell 10. Opptak til 4. året

	2024	2023
Prakis i løpet av studiet	6 studenter Tot. 26,5 mnd	5 studenter Tot. 18 mnd.
Praksis etter diplom	1 student Tot. 7 mnd.	1 student Tot. 9 mnd.

Tabell 11. Erasmus+ stipend til praksis

Gjennom Erasmus+ har vi mulighet for å støtte studenter med stipend dersom de tar praksis i Europa. Dette er noe vi forventer vil øke i 2025 siden arbeidsmarkedet for arkitekter har blitt anstrengt, og flere ser nytten av å skaffe seg relevant arbeidserfaring enten underveis i studiet eller etter uteksaminering.

Tilfredshet blant studentene

Resultatene fra Studiebarometeret de siste tre årene har gitt grunn til refleksjon. I undersøkelsen fra 2022 ga BAS-studentene en samlet tilfredshet på 4,8 av 5, noe som var høyest i landet. I 2023 var tilsvarende tall 3,5. Det er ingen grunnleggende endringer på skolen eller i studieplanen som kan forklare nedgangen i overordnet tilfredshet. I Studentbarometeren 2024 var den samlede tilfredsheten på 4,3 vilket er i linje med tidligere år.

Da vi analyserte tilfredsheten over en lengre periode, fant vi at i 2023 tallene betydelig lavere for 5. klasse. Det kan være tilfeldig, men allerede i 2020 - et år som var hardt rammet av korona, fikk vi lignende resultater da 2023 års femteårsstudenter svarte på samme spørreskjema men som andreårsstudenter. Vi kan også se at et lignende forhold har gjentatt seg i tidligere undersøkelser, der en signifikant lavere opplevd tilfredshet går igjen etter 3 år.

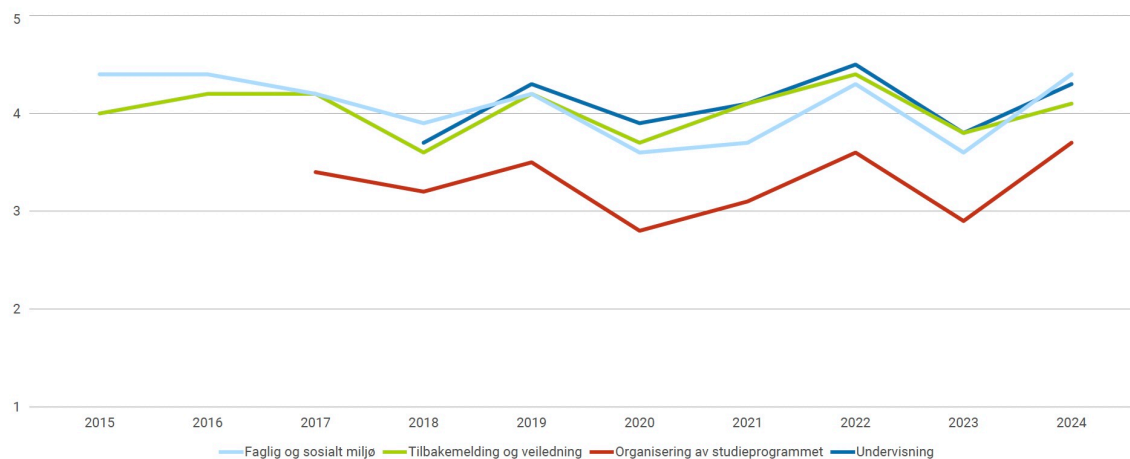

Bergen Arkitektthøgskole

UTVIKLING PÅ HOVEDOMRÅDER - 1

07 NOKUT

Figuren viser utvikling på hovedområder over tid. Manglende data for enkeltår skyldes at spørsmålene ikke er sammenlignbare over tid.

Dersom noen hovedområder har like resultater, kan en linje ligge skjult bak en annen.

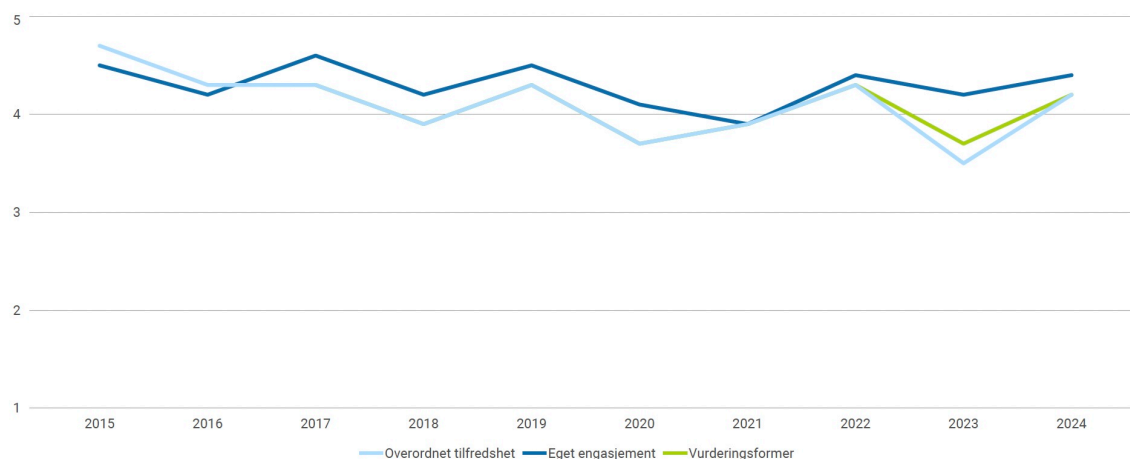

Bergen Arkitektthøgskole

UTVIKLING PÅ HOVEDOMRÅDER - 2

08 NOKUT

Figuren viser utvikling på hovedområder over tid. Manglende data for enkeltår skyldes at spørsmålene ikke er sammenlignbare over tid.

Dersom noen hovedområder har like resultat, kan en linje ligge skjult bak en annen.

Figur 3. Historisk utvikling Studiebarometeret

Forskning- og utvikling- og kunstnerisk utviklingsarbeid på BAS

Arbeidet med FOU på BAS er forankret i Strategiplan for Bergen Arkitektthøgskole 2015-2025 hvor det beskrives hvordan studentenes arbeid inngår i forsknings- og utviklingsarbeid

BAS ønsker at FOU skal skapes i et samspill mellom praksis, undervisning og forskning. De aller fleste akademisk ansatte ved BAS har en utøvende praksis i tillegg til stilling på BAS, de fleste som kunstnere og arkitekter, noen som forskere, konsulenter etc. Samspillet mellom en utøvende kunstnerisk praksis og undervisningen er en grunnsten i skolens strategi og ligger også til grunn for arbeidet med forskning og utvikling og kunstnerisk utvikling på BAS.

Lærere på BAS, ansatt i førstestilling, skal som hovedregel fordele sin arbeidstid på:

- Forskningsbasert undervisning og forberedelse til dette; veiledning & sensur
- Forskning og utvikling og kunstnerisk utviklingsarbeid (FOKU)
- Administrasjon og sosial-pedagogisk arbeid

Prosess og resultater fra ulike kurs og prosjekter skal dokumenteres og formidles gjennom utstillinger, foredrag, møter, artikler og publikasjoner. Gjennom undervisningen og i samarbeidet som BAS inngår med offentlige eller private aktører går skolen inn i konkrete problemstillinger knyttet til regional, nasjonal og internasjonal utvikling.

I 2018 ble BAS partner i et internasjonalt Erasmus+prosjekt som omhandler praksisbasert forskning, for å utvikle en større bevissthet rundt hvordan vi knytter byggeaktivitet, prosjektering og kunstnerisk virksomhet til forsknings- og utviklingsarbeid.

BAS har i løpet av de siste 6-7 årene vært partner og fått finansiering til tre Erasmus+prosjekt, tre EØS-prosjekt med samarbeidspartnere i hhv Romania og Slovakia, et SIU/Nord-Amerikaprojekt i samarbeid med Ryerson i Toronto og sist et prosjekt under NordForsk. Skolen har dermed fått tilslag på i snitt ett nytt internasjonalt samarbeidsprosjekt pr år.

Vi erfarer at vi er en attraktiv partner i ulike samarbeidsprosjekt med internasjonale aktører. Vi opplever at vi er etterspurt som ny partner for studentmobilitet og må vurdere henvendelser grunnet begrensning i kapasitet. Vi prioriterer å jobbe målrettet mot land og skoler som vi ønsker å få avtaler med. Satsningsområder er skoler på det afrikanske kontinentet, samt et ønske om å få avtale med Japan.

Kunnskapsdepartementet har valgt å holde BAS utenfor finansieringsindikatoren for vitenskapelig publisering.

BAS har ikke Ph.D.-kandidater og deltar ikke i Horisontprogrammet.

Sektormål 2: Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

Studiet på BAS har en helhetlig forståelse for bærekraftig utvikling som legger vekt på komplekse situasjoner der landskap og klima, men også subjektets ansvar i forhold til samfunnsmessige aspekt blir fremhevet. Målet er at bærekraftsspørsmål inngår som en naturlig del av alle sfaglige diskusjoner, forskning og utvikling, og som holdningsbase i studentenes prosjekter. Det internasjonalt sammensatte miljøet ved skolen gir også viktige perspektiver på holistiske sammenhenger og på global ansvarsforståelse.

Forskning ut fra egenart og samspill med utdanningen

Samspillet mellom en utøvende kunstnerisk praksis og undervisningen er en grunnsten i skolens strategi og ligger også til grunn for arbeidet med forskning og utvikling og kunstnerisk utvikling på BAS (FoKU-strategi for BAS). Siden undervisningen er prosjektbasert, er det forutsatt at en stor del av undervisningen er en del av FoKU-arbeidet. For de fleste ansatte vil «forskningsbasert undervisning og forberedelse til dette; veiledning & sensur» utgjøre hoveddelen av arbeidet. De ansatte har selv ansvar for å knytte sin egen forskning og kunstneriske utviklingsarbeid til undervisningen der studentene og deres utvikling er sentral.

Skolens FOU-strategi er basert på gjeldende strategiplan, og definerer mer spesifikke mål og virkemidler for å styrke skolens FOU-virksomhet. FOU-aktiviteten vurderes fortsatt som tilfredsstillende sett i forhold til institusjonens status, størrelse og ressurser.

En stor del av undervisningen ved BAS knyttes opp mot reelle problemstillinger i samfunnet, der skolen er i dialog med reelle aktører. Skolen leter etter aktuelle saker der BAS kan inngå i allmenne diskusjoner og utgjøre en forskjell i allmennyttige initiativ. Tidvis realiserer BAS mindre prosjekter, tidvis leverer BAS analyser og stiller ut arbeider som belyser og diskuterer plangrep i tidligfaser der både oppdragsgivere og kommunale aktører ser behov for å utvide horisonten og drøfte mulighetsrommet.

BAS er tilfreds med at skolen har hatt god uttelling på søknader som innebærer internasjonalt samarbeid og finansiering fra Erasmus+ og hos Universell. BAS har i snitt fått innvilget et nytt prosjekt hvert år de siste fem-seks årene. Det er tilstrekkelig til å holde en kontinuerlig FoU-aktivitet ved skolen, samtidig som det ikke spiser for mye av undervisningsressursene. Det er i tråd med strategien at mange av de utforskende prosjektene og kursene gjennomføres i samarbeid og samspill med kommuner og andre offentlige eller private aktører.

Inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

I 2024 hadde BAS inntekter fra tilskudd og overføringer på kroner 326' mot kr 657' i 2023 og kr 686' i 2022. Rundt en halvering fra tidligere år, Oppdrags- og bidragsfinansierte bevilgninger utgjorde kun 1% av samlede driftsinntekter i 2024, mot 2% året før. Beløp fremskaffet som BOA-inntekter er relativt små, men gjerne flerårige og skalert for å kunne håndteres av det fagpersonalet BAS har. Den relativt sterke reduksjonen skyldes at et par flerårige prosjekt ble avsluttet i løpet av 2023.

BOA-inntektene blir gitt til aktiviteter som faller innenfor skolens profil og prioriterte områder og er gjerne flerårige. Dette gjelder bl.a. tilskudd fra Erasmus+ og EØS, som er prosjektfinsiering til samarbeid internasjonalt. BAS har også i mange år søkt og fått bevilgninger fra Universell. Dette er støtte som baserer seg på og bidrar til etablerte samarbeid og flerårige aktiviteter. I mindre skala, men like fullt i tråd med skolens ønske om samarbeid og kontakt med næringen er tilskudd gitt som støtte til materialer, verktøy og opplæring.

Bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk

I DBH registreres kun ansatt personale. BAS sin modell med å engasjere praktiserende og utøvende arkitekter og kunstnere til å undervise innebærer at knapt halvparten av reelt antall fagpersonale fremkommer i DBH. BAS har undervisende rektor og prorektor og regner også disse blant fagpersonalet.

Basert på faste faglige årsverk med førstestillingskompetanse (inkludert åremål) ved skolen, lå andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk på BAS i 2024 på kun kr 23'. For de private institusjonene lå gjennomsnittet på andre bidrags- og oppdragsinntekter i 2023 på kr 164' pr faglig årsverk. Dette inkluderer også de store vitenskapelige høyskolene som BI, MF og VID.

BAS har ikke hatt bidragsinntekter fra Forskningsrådet i 2023.

BAS har ikke forskningsinnsats i MNT-fag.

Samarbeid, deltakelse, formidling og dokumentasjon

Ved BAS speiler tematikken i masterkursene dagsaktuelle saker som er med på å gjøre studiet relevant ut over studentenes generelle læringsutbytte. Gjennom undervisningen og i samarbeidet som BAS inngår med offentlige eller private aktører går skolen inn i konkrete problemstillinger knyttet til regional, nasjonal og internasjonal utvikling. Vi ser fortsatt stor interesse fra myndigheter og andre eksterne aktører som ønsker å samarbeide med BAS og vi er samtidig aktive med å ta initiativ til samarbeid der vi ser at det gjør studentarbeidet mer samfunnsrelevante og er med på å utfordre presisjon, kompleksitet og detaljeringsnivå i studentarbeidet.

BAS er tilfreds med at skolen og det den står for er synlig nasjonalt og internasjonalt slik det viser seg gjennom henvendelser, invitasjoner og referanser til skolen. Fagpersonalet viser god faglig produksjon og lykkes med å skaffe ekstern finansiering til prosjekter og publikasjoner og henter inn priser for sine prosjekter.

Bærekraftig Frokost

BAS er medarrangør av Bærekraftig Frokost, som faller inn under etterutdanning, og videreorientering ut til arkitekter, interiørarkitekter, landskapsarkitekter, ingeniører og planleggere. Frokostmøtene er et samarbeid mellom Bergen kommune, Vestland fylkeskommune, Statsforvalteren Vestland, Husbanken, Høgskulen på Vestlandet, Universitet i Bergen og Bergen Arkitektthøgskole. Møtene er gratis og åpne for alle. I 2024 ble det arrangert 12 bærekraftig frokostmøter.

Årlige åpne/offentlige utstillinger i regi av BAS

- Diplomutstillingen holdes fysisk på BAS og blir offentlig annonsert. Alle diplomprosjektene er presentert i diplomkatalog og på skolens hjemmeside.
- Eksamensutstillingen til 3. klasse i juni holdes vanligvis ute i byen/ i det området klassen har jobbet og er åpen for publikum.
- Juleutstillingen til 1. klasse vises på skolen hvert år fra ca. 20. desember og over nyttår.
- Eksamensutstillingen til 2.klasse ble holdt på BAS våren 2024
- Utstillinger i forbindelse med enkelte 2. og 3. klassekurs og masterkurs vår og høst. Vises som regel offentlig i samarbeid med kommune/lokalsamfunn der feltarbeid og prosjektering er blitt utført
- Utstilling av Sollundkurset. Lokalbefolkningen inviteres til utstillingen.

Skolen vektlegger at prosess og resultater fra ulike kurs og prosjekter skal dokumenteres og formidles gjennom utstillinger, foredrag, møter, artikler og publikasjoner.

BAS som faglig arena

BAS er en faglig arena og et forum for studenter, byens arkitekter, myndigheter og offentligheten. Særlig Silokjelleren fungerer som et visningssted for utstillinger og scenekunst. Lokalet kan lånes ut til eksterne kunstprosjekter på forespørsel. Ulike kunstnerfellesskap har benyttet silokjelleren til produksjon og visning av kunst, musikk, teater. En del av samarbeidsprosjektene mellom BAS og andre aktører i Bergen oppstår som følge av BAS sin «kultursilo», eksempelvis Borealis, Meteor, Pikkse, B-Open, Ny-Musikk og Bergen Assembly.

Høsten 2023 ble det offisielt at BAS er en av tre convenors for den internasjonale kunstriennalen Bergen Assembly i 2025. Øvrige to er Adania Shibli, forfatter og forsker innen visuell kultur, og Ravi Agarwal, kunstner, miljøaktivist, skribent og kurator. Tema for BA25 er learning-with og hvordan kunnskap og læring innen det kunstneriske feltet skal takle den økologiske, politiske og sosiale krise som samfunnet nå står overfor. Det eksakte innhold og format for BA25 er fortsatt under utvikling, men vil synliggjøre BAS i de nærmeste åren som en relevant og samfunnsrelatert utdanningsinstitusjon. Invitasjonen er en anerkjennelse av skolens stilling i en internasjonal sammenheng innen arkitektur- og kunstfeltet.

Så langt har samarbeidet i Bergen Assembly blant annet resultert i en serie krysskurs, et kursformat som BAS allerede har utviklet og som i samarbeid med Bergen Assembly er gjort åpent for publikum å delta på. I februar og oktober arrangerte BAS og Bergen Assembly henholdsvis 10 og 9 kurs, med inviterte kunstnere, forfattere, forskere og BAS egne diplomstudenter. (bergenassembly.no/BAS-BERGEN-ASSEMBLY).

Biblioteket

Biblioteket er et offentlig rom med utadrettet virksomhet og langåpne dager. Vanligvis blir biblioteket brukt som lesesal både av skolens studenter og av studenter utenfra og da gjerne som kildebibliotek innen arkitektur for ungdoms- og videregående skole

elever. I årets Studentbarometer fikk biblioteket en skår på 4,5. Biblioteket har som målsetting å arrangere åpne morgen- og kveldsarrangement, drevet av studentassistentene på BAS. I 2024 ble det gjennomført 7 slike studentarrangementer.

Åpne forelesninger og andre åpne arrangementer

Det ble arrangert 32 åpne forelesninger på BAS eller i regi av BAS i Bergen i 2024 mot 40 i 2023. Forelesningene annonseres på hjemmesiden til skolen, på facebook og instagram og er gratis og åpne for alle. I tillegg ble det avholdt 6 åpne utstillinger på skolen og et arrangement på bokbåten Epos.

Priser og utmerkelser

Bokprisen DAM Architectural Book Award 2024 gikk til bok laget av og om Arkitektkontoret Raumlabor med Jan Liesegang og Christof Mayer, professorer på BAS. Priset deles ut av Frankfurt Book Fair og Deutsches Architekturmuseum (DAM).

Betongtavlen arkitekturpris 2024 til lærer på BAS, Magnus Wåge og hans arkitektkontor Mestres Wåge Architectes for ombyggingsprosjektet Kunstsiloen i Kristiansand sammen med arkitektkontorene BAX og Mendoza Partida. Betongtavlen utdeles av Norske arkitekters landsforbund (NAL) og Norsk Betongforening.

Aftenbladets kulturpris 2024 til arkitektene Live Gram og Per M. Schjelderup fikk Aftenbladets kulturpris 2024 for sitt arbeid med restaureringen av Domkirken i Stavanger. Både Gram og Schjelderup er tilknyttet BAS innenfor faget Vestnordisk bygnings- og bosetningshistorie.

DOGA-merket Nykommer 2024 til BAS arkitekt Bjørnar Skaar Haveland for sitt tegnede og nå ferdigbyggede Badstupprosjekt Laugaren i Bergen.

Statsbygg studentpris 2024 til Nora Forsbak Håskjold og Magnus Aga Gjesdal med Diplomprosjektet «Rotløs, mot et rotfeste» fra 2023. Dette studentprosjektet fikk også i 2023 Habitat Norge stipend med oppgaven «Rotlaus: Settlements for refugees»

Sektormål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse

Søknad og opptak

BAS har høye søkertall og motiverte og høyt kvalifiserte søkere. Skolen bruker ikke midler til markedsføring, men gjennomfører åpen dag før opptaksfrist for å gi søkere et bredere inntrykk av skolen

Skolen hadde i 2024 en fortsatt nedgang i antall søkere sammenlignet med tidligere år. Resultatet samsvarer med andre utdanningsinstitusjoner. AHO rapporterte en nedgang i søkertall på 20%. For BAS var nedgangen på ca 8% og vi er tilbake på nivå for søkertall fra før pandemien. Med fortsatt over 8 søker til hver ledige studieplass og høy kvalitet på søkerne er det foreløpig ikke et problem, men vi er forberedt på ytterligere nedgang

i søkertall kommende år grunnet resesjon i økonomien. Vi ser at flere av søkerne også søker andre arkitektskoler. Dette viser målbevisste og motiverte søkere, men kan påvirke opptaket ved at det er større sjanse for at søkere takker nei til plassen hvis de får tilbud andre institusjoner.

54% av søkerne er kvinner. 51% av søkerne har dokumentert førstegangsvitnemål, en økning fra foregående år. Aldersgjennomsnittet er 23 år, likt foregående år. Av de 30 søkerne som fikk tilbud om studieplass etter første opptaksrunde, takket 3 stykker nei til plassen. Alle som takker nei har kommet inn på andre arkitektstudier. BAS har venteliste med høyt motiverte søkere og studieplassene er blitt fylt opp.

	2024 (kull39)	2023 (kull 38)	2022 (kull 37)	2021 (kull 36)	2020 (kull 35)
Antall søkere til 1. år	233	253	275	347	303
Antall opptatte studenter 1. år	30	30	30	30	30

Tabell 12. Søkere og opptakstill

Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Skolen bidrar til mangfold i sektoren ved at den fanger opp søkere som ikke nødvendigvis hadde kommet inn ved de to statlige arkitektutdanningene, som har andre opptakskrav og en annen pedagogikk. Selv om BAS ikke stiller karakterkrav ved opptak, og har en annen didaktisk tilnærming i undervisningen enn de statlige institusjonene, viser erfaring at kandidatene som uteksamineres fra skolen holder høy kvalitet. Det er ikke noe som tyder på at BAS-kandidatene stiller dårligere i arbeidsmarkedet etter endt utdanning, enn kandidater fra de statlige institusjonene.

BAS har en liten og kompetent fast stab som sikrer stabilitet og kontinuitet og skolen har mulighet til å engasjere de beste og mest aktuelle av arkitekter og kunstnere til å undervise på enkeltkurs. Skolens størrelse og dynamiske organisasjon gjør det mulig å snu seg raskt og inngå samarbeid og engasjere attraktive lærere på kort varsel.

BAS planlegger sin virksomhet innen tildelte budsjettammer. Noen større investeringer og vedlikehold er planlagt i året som kommer. Knappe økonomiske rammer har bidratt til at skolen i alle år har klart seg med et minimum av administrative ressurser.

Driftskostnader pr avlagte heltidsekvivalent (60 studiepoeng)

Driftskostnader pr avlagte heltidsekvivalent (60 studiepoeng) beløp seg i 2024 til kr 185' som er en liten nedgang fra året før på 201', etter en trend med økende kostnader de siste 4 årene; 2022 kr 201', 2021 kr 172', 2020 kr 155' og 2019 kr 141'.

Med en likviditetsgrad på 2,9 har BAS en robust økonomi. Som en liten privat høyskole trenger BAS en buffer mot variasjon i søknadstill og produserte studiepoeng. Uten samme statsstøtte til bygg og infrastruktur som de statlige skolene er BAS avhengig av egenkapital for å kunne oppgradere det fysiske læringsmiljøet (bygningssmassen) eller gjennomføre større utviklingsprosjekt.

Studenter per faglig årsverk

Basert på beregnet antall faglig personale, inkludert engasjerte lærere, ca 14 årsverk i 2024 (*), var forholdstallet studenter per faglig årsverk ved BAS i 2024 12,7. Snittet for sektoren ligger høyere, men det finnes ikke noen helt sammenlignbare norske institusjoner. AHO er en vitenskapelig statlig høyskole og har selvsagt et høyere antall faglig ansatte. Forholdstallet for arkitektutdanningen ved AHO, som i 2024 hadde 400 studenter med 36,69 vitenskapelig ansatte var 10,9.

(*) Avhengig av hva som defineres som faglig årsverk vil dette tallet variere. For 2024 baserer BAS seg på et beregnet anslag for faglige årsverk på ca 14. Rektor og prorektor ved BAS er undervisende og regnet som faglig personale. For BAS vil også bibliotekansvarlig, som er utdannet BAS-arkitekt regnes som faglig, mens DBH klassifiserer disse som administrativt personale.

Grunnet strukturen med lærere som driver egen praksis og engasjeres til undervisning på oppdrag blir nøkkeltall for personalet ved BAS noe misvisende i DBH. Skolen har flere «faste» i betydning regulære lærere som ikke fremkommer i DBH fordi de ikke er i et ansettelsesforhold ved institusjonen, men fakturerer fra eget firma.

Studiepoeng per faglig årsverk

Beregnete studiepoeng per faglig årsverk (ca 14 medregnet lærere som ikke er i et ansettelsesforhold ved skolen og dermed ikke inngår i beregningsgrunnlaget til DBH) var i 2024 på ca 650. Dette viderefører økningen de siste 5 årene.

Studiepoengproduksjonen varierer fra år til år avhengig av strykprosent og permisjoner m.m. Også tallet på fagpersonale varierer med permisjoner, avgang og tilsetninger. Relativt små endringer gir store utslag i en liten organisasjon.

BAS ligger fortsatt over snittet for statlig sektor som i 2023 var på 401, men lavere enn gjennomsnittet for private institusjoner som var på 1161 studiepoeng per faglig årsverk. Samlet snitt for hele sektoren var i 2023 på 449 studiepoeng pr faglig årsverk.

2024	2023	2022	2021	2020
651	606	577	568	565

Tabell 13. Studiepoeng per faglig årsverk

Andel kvinner i førstestilling

BAS har to ansatte kvinner i faglig toppstilling. De kvinnelige professorene, hvorav den ene er skolens rektor, er ansatt i hhv 100% og 20% stilling. Skolen engasjerer i tillegg kvinnelige professorer til undervisning på enkeltkurs. Høsten 2024 utgjorde andelen fast (åremåls)ansatte kvinner med førstestillingskompetanse ved BAS knapt 45% av det fast (åremåls)ansatte fagpersonalet, som er høyere enn høsten 2023 da kvinneandelen var 43 %. Av den faste staben er 83% kvinner. Tallene viser at kvinneandelen i det faglige personalet er relativt stabilt etter å ha økt de siste årene. Styrets anmodning om å jobbe aktivt for å sikre en bedre kjønnsbalanse blant fagpersonalet står ved lag.

Skolen legger til grunn full likestilling mellom kjønnene og jobber for å sikre en god kjønnsbalanse slik styret har bedt om. Lønnsmessig og med hensyn til andre arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter er det ikke forskjellsbehandling mellom kjønnene.

Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstilling

BAS har de siste årene jobbet for å oppfylle kravene til fagmiljø angitt i Nokuts forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) og nådde måltallet i 2021. Høsten 2024 var 50% av fagpersonalet ved BAS ansatt i hovedstilling i fast (åremål)stilling og 50% av fagpersonalet ansatt i fast (åremål)stilling hadde førstestillingskompetanse

Pedagogisk utvikling og utdanningsfaglig kompetanse

BAS har et system for å vurdere og heve fagpersonalets pedagogiske og utdanningsfaglige kompetanse. Den første gruppen av lærere ble evaluert rundt årsskiftet 2020/2021.

Skolen har i tillegg utviklet konseptet Didaktisk salong, en forelesningsserie der BAS-lærerne selv presenterer og drøfter tema knyttet til pedagogikk/didaktikk. Skolen oppfordrer lærere til å delta på EAAE sitt internasjonale opplegg for pedagogisk utvikling. BAS har etablert et system for premiering av gode undervisere, men det har ikke vært benyttet siste år.

Samarbeid og nettverk

BAS har et solid faglig nettverk og deltar i ulike samarbeid både faglig og administrativt. Eksempel på sistnevnte er avtalen om deling av studentombud med Universitetet i Bergen og Norges Handelshøyskole som BAS inngikk i 2020. BAS har ikke fått tilgang til felles digitale tjenester utviklet for UH-sektoren. På beredskapsområdet samarbeider BAS godt med flere av de andre UH-institusjonene i byen.

Samarbeidsprosjekt gir skolen mulighet til å delta i aktuelle arkitektoniske diskusjoner og realisere reelle prosjekt, noe som gir et stort læringsutbytte for skolens studenter samtidig som BAS tilstreber å tilføre verdifulle innspill i de gitte situasjoner. Vi skal være samfunnsengasjert og profesjonsorientert. Prosjekter BAS påtar sig bidrar til allmennnyttige formål, og innehar en grad av utforskning som skiller prosjektet fra ordinære kommersielle oppdrag for å styrke læringsutbyttet og for å tydeliggjøre at skolen ikke tar arbeid fra ferdigutdannede arkitekter.

BAS inngår i en rekke samarbeidsprosjekt med offentlige og private aktører. Skolen deltar i faglige nettverk, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. BAS skal tilrettelegge for samarbeidsprosjekt med eksterne miljø i forbindelse med utviklingsoppgaver der det belyses arkitektoniske og planmessige spørsmål med særlig fokus på utfordringer innen klimatilpasninger, materialbruk, typologistudier, medvirkningsprosesser og planprogram.

Faglige nettverk

- BAS er medlem av det europeiske nettverket av arkitektskoler, European Association for Architectural Education, EAAE/AEEA som jobber mot et mål om å fremme kvaliteten i arkitektutdanningene og arkitektur i Europa. BAS deltar bl.a. på årlige rektormøter og på aktuelle workshops og arbeidsmøter.
- BAS er medlem i nettverket Nordisk og Baltisk Arkitekturakademi, NBAA som omfatter de 12 nordiske arkitektskolene og de tre baltiske medlemmene. Nettverket avholder årlige rektormøter og har også arrangert egne samlinger for de internasjonale koordinatorene
- BAS har siden våren 2015 vært medlem av FUS, Forum for Utdanning i Samfunnsplanlegging som er en samarbeids- og interesseorganisasjon for universiteter og høyskoler med fagfelt innenfor samfunnsplanlegging, by- og regionplanlegging, fysisk planlegging, og urbanisme. FUS er også medlem av Association of European Schools of planning.
- BAS har fra starten av vært medlem av profesjonsrådet for arkitektur- og landskapsarkitekturutdanning, sammen med Arkitekt- og designhøgskolen i Oslo, arkitekturutdanningen ved NTNU og landskapsarkitekturutdanningen ved NMBU. Etter UHRs omorganisering har BAS kun hatt observatørstatus i Nasjonalt fagorgan for arkitektur og landskapsarkitektur, men søker nå medlemskap som akkreditert høyskole.

Samarbeid

Eksempler på flerårige faglige samarbeidsprosjekt som ble videreført i 2024:

- Bergen Assembly, BAS er invitert som en av tre convenors for den internasjonale kunstriennalen Bergen Assembly i 2025 sammen med Adania Shibli og Ravi Agarwal.
- Sogndal (tidligere Balestrand) kommune om byggeprosjekt/ klimakammer.
- Bergen kommune om byggeprosjekter klimakammer/klient, samt Byarkitekten i Bergen
- Bærekraftig frokost Bergen. Medarrangør av foredragsserie. Frokostmøtene er et samarbeid mellom Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune, Statsforvalteren Vestland, Høgskolen på Vestlandet og BAS.
- Høgskolen på Vestlandet og Tredriveren om utforskning av tre som byggemateriale.
- Landskapsplanlegging fra HVL, avdeling Sogndal har de siste årene lagt inn besøk på BAS med forelesning i sitt program.
- Stålforbundet og Treteknisk Institutt om bl.a. undervisning og støtte til utstyr på materialkurs.
- KMD, fakultet for kunst, musikk og design ved UiB.
- Hordaland Kunstsenter (HKS).
- Bergen Arkitektforening, BAF om å arrangere åpne forelesninger på skolen og andre steder i byen.

Resultater og måloppnåelse for eventuelle midler tildelt over kap. 231 post 21

BAS har ikke fått tildelt midler over kap. 231 post 21.

IV. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

Diplom prosjekt,
Ole Sund, vår 24
Foto: BAS

STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

Systematisk kontroll av disponering av statstilskuddet

Styret har det øverste ansvaret for at kravene til disponering av statstilskudd og egenbetaling overholdes. Nye styremedlemmer får utlevert skolens styreinstruks og departementets veileder for styrearbeid. I forbindelse med NOKUTs tilsyn med styrets arbeid med internkontroll i 2021 ble styrets ansvar for internkontroll styrket gjennom forbedrede rutiner og noen nye/klarere retningslinjer.

Styret har et strategisk ansvar for å se til at prioriteringer og ressursbruk ligger innenfor mål og aktiviteter definert i skolens planer. Gjennom rektors orientering og økonomisk rapportering, som er faste poster på hvert styremøte, holdes styret orientert og oppdatert om skolens drift, økonomisk status og eventuelle ekstraordinære hendelser.

Styret vedtar overordnet budsjett og virksomhetsmål og rektor prioriterer tiltak i henhold til vedtatte planer. Styret ber om budsjett og planer for større tiltak skolen ønsker å gjennomføre, for å kunne vurdere risiko knyttet til tiltaket.

BAS er en liten og oversiktlig organisasjon, noe som gjenspeiles i organisasjonskartet. Faglig og økonomisk ansvar er delegert etter ansvarsområde og på vilkår angitt i instruks og mandat. Rektor har et overblikk og ansvar for daglig drift.

Delegering av budsjettansvar praktiseres slik at klasselærerne for de tre første årene har ansvar for å planlegge semester og skoleår innenfor gitte rammer. På masternivå får hovedlærere ansvar for å gjennomføre sitt masterkurs innenfor et gitt budsjett. Målet er at skolens budsjett skal gå mest mulig i balanse over tid. BAS har ikke som mål å drive med overskudd. Styret godkjenner normalt ikke et budsjett med underskudd, men med varierende inntekter er det nødvendig med en buffer som kan ta av for svingninger i inntekter og kostnader. Overskudd fra et år tilføres skolens egenkapital slik at selskapet har en buffer til svakere år. Dette gir skolen et handlingsrom til å iverksette større planlagte tiltak og prosjekter enkelte år.

Administrasjonen lager prognoser for statstilskuddet beregnet på grunnlag av produserte studiepoeng og uteksaminerte kandidater. Med ulike scenarier basert på forventet studiepoengproduksjon og eksterne inntekter, kan forventet inntekt beregnes flere år fremover. BAS er fortsatt usikker på hvordan endringene i finansieringssystemet vil slå ut for skolen og om det vil være mulig å lage gode prognoser for fremtidig statstilskudd.

Ansvar for fakturering, bestilling/innkjøp, attestering og utbetaling er regulert i interne prosedyrer. Økonomi- og regnskapsansvarlige i administrasjonen gjennomgår årlig virksomheten sammen med revisor med tanke på risikovurdering og internkontroll. Ingen spesielle hendelser som skulle tilsi behov for iverksettelse av særskilte undersøkelser er avdekket. Skolens regnskap er alltid rent og revisor har aldri gitt merknader til regnskapet.

Rapportering av data til finansieringssystemet

BAS benytter det studieadministrative systemet, Kong Arthur, og alle studentdata som rapporteres til DBH kommer fra dette systemet og kan spores og gjenskapes i ettertid. Registrering av data, kontroll og levering av data til DBH er fordelt på forskjellige personer i studieadministrasjonen: studiekonsulentene registrerer, ansatte i Kong Arthur tar ut rapporter og kontorsjef leverer rapportene etter gjennomgang og kontroll sammen med studiekonsulentene. Systemansvarlige hos Kong Arthur har direkte kontakt med DBH i forbindelse med utvikling av system og rapporter.

Systematisk risikovurdering

Risikovurdering knyttet til skolens økonomi gjennomføres i forbindelse med budsjettprosessen. Da vurderes risiko for (bort)fall av inntekter og økte kostnader. For BAS med en stor andel internasjonale lærere bosatt utenlands, vurderes blant annet konsekvenser av økte reisekostnader og mulig tap av rimelig innlosjeringsmulighet. Et annet forhold knyttet til personale som også risikovurderes, er tap av personale grunnet sykdom eller andre akutte hendelser. For BAS som en liten institusjon, blir konsekvensene relativt store når en ansatt brått faller ut for kortere eller lengre tid og mulige løsninger for ulike scenarier drøftes.

Den omfattende digitaliseringen som for BAS sin del skjedde ganske brått i kjølvannet av pandemien, medførte at studieadministrasjonen måtte utarbeide nye rutiner for å sikre at personvernet blir ivaretatt i ulike sammenhenger. Skolen har bl.a. funnet støtte i Units veiledere og forslag til retningslinjer publisert på deres nettside.

Skolen har utformet forskningsetiske retningslinjer basert på nasjonal forskningsetisk sjekkliste.

Skolen ser arbeidet med HMS, beredskap, internkontroll og personvern i sammenheng. Rutiner og prosedyrer utarbeidet under de ulike systemene overlapper delvis og dekker flere formål.

Prosesser knyttet til strategiske vedtak, ansettelse m.m. er åpne og inkluderende. Studenter og lærere er representert i samtlige av skolens råd, komiteer og utvalg. Komiteer og utvalg har mandat og sammensetning definert i organisasjonsbeskrivelsen som ligger tilgjengelig på skolens offentlige hjemmeside.

Styret, som normalt møtes 4-5 ganger i året holdes orientert om skolens drift og aktiviteter gjennom rektors orientering på hvert styremøte. I tillegg konsulteres de ulike styremedlemmene ved behov på områder de har særlig kompetanse på.

Sikkerhet og beredskap

Skolens beredskap omfatter følgende elementer:

- Beredskapsgruppen, som består av rektor, prorektor og den faste staben av administrasjon og drift.

- Beredskapsplanverket; inndelt i administrativ og operativ del og vedlegg. Administrativ del angir når og hvordan planen skal iverksettes og inneholder beskrivelser av roller og prosesser. Den operative delen beskriver mulige scenarier med tilhørende informasjon. Disse scenariene brukes bl.a. som utgangspunkt for regelmessige tabletop-øvelser i beredskapsgruppen.
- Tiltakskort for scenariene beskrevet i beredskapsplanen. Lagret lett tilgjengelig digitalt og fysisk med essensiell informasjon for den aktuelle situasjonen.

ROS-analyse

Evalueringen som ble gjennomførte etter covid-19 pandemien medførte et behov for å revidere og spisse planverket vårt. Det ble derfor utført en ROS analyse av vårt scenario, der vi definerer mindre alvorlige ulykker på BAS som ikke medfører dødsfall som vår høyeste risiko, likestilt med ulykker på feltopphold i inn- og utland. Denne analysen medførte at vi introduserte 3 nye scenario i vårt planverk: trusler eller forsøk på selvmord, mistanke om utøvd vold eller seksuelle overgrep, samt alvorlig mobbesak.

Gjennomførte kriseøvelser m.m.

BAS gjennomførte to tabletopøvelser i 2024, hvorav en under ledelse av representant fra Sjømannskirken. Det ble gjennomført en PLIVO øvelse under ledelse av Roar Nese. Sammen bidro i gjennomføring av en workshop for skolens ansatte, med tema mental helse, konflikter og utfordrende studenter. Beredskapsgruppen på BAS hadde en full gjennomgang av bygget. Studiekonsulentene og verneombud på BAS deltok på kurs i forebygging av selvmord. En av studiekonsulentene fikk delta som observatør på en av politiets fullskala øvelser.

HMS

Bergen Arkitektskole har få ansatte og har verneombud, men ikke arbeidsmiljøutvalg. Skolen har et læringsmiljøutvalg (LMU), som arbeider med studentenes læringsmiljø. Verneombudet er en av ansattrepresentantene i LMU.

Skolen er tilknyttet Salutis bedriftshelsetjeneste og benytter hvert år diverse tjenester fra de. I 2024 i forbindelse med systematisk HMS-arbeid som kartlegginger, til kursing som for eksempel førstehjelpskurs og vaksinerings.

Skolen har avviksmelder på nett, mottar direkte meldinger, men gjennomfører også jevnlig HMS-runder (for leder, verneombud, vaktmester/brannvernansvarlig) som fanger opp eventuelle avvik i bygg og fasiliteter.

Skolen har jevnlig møter og undersøkelser mot studenter for å fange opp eventuelle avvik i psykososialt læringsmiljø. Leder har årlig medarbeidersamtaler med ansatte. BAS har inngått beredskapsavtale med Sjømannskirken for å stå bedre rustet i tilfelle noe skulle skje med studenter eller ansatte i utlandet. I tillegg holdes utreiseseminar ved hjelp av studentsamskipnaden, samt innreiseseminar for innkommende internasjonale studenter. Skolen har nå et godt nettverk og vet hvem vi kan kontakte på andre institusjoner og av offentlige instanser.

BAS har obligatorisk opplæring i førstehjelp for alle studenter og for nye lærere. Dette er faste tiltak. For studentene holdes kurs i forbindelse med semesterstart.

Informasjonssikkerhet

BAS har ikke data-avdeling eller ansatt IT-personale. Drift av nettverk og servere er satt ut til eksterne datafirma. Skolen benytter derfor et forenklet styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS). Systemet sikrer dokumentasjon og oversikt over eksisterende systemer og installasjoner. Systemet angir geografisk lokasjon, bruksenheter/ organisatoriske enheter, sentrale informasjonsverdier og en oversikt over tekniske ressurser med plassering, tilgang og driftsinformasjon. Rutiner for avvikshåndtering, som også er knyttet opp mot skolens beredskapsplan.

Siste kartlegging og risikoanalyse ble gjennomført som del av den systematiske gjennomgangen av skolens beredskapsplanverk som startet høsten 2021. Tiltak iverksatt som følge av tidligere risikoanalyse, er først og fremst etablering av beredskaps- og serviceavtale med backup ute av huset for administrasjonens server og nettverk. Enkeltrutiner og deler av systemet som håndteres av eksterne datakonsulenter blir drøftet med disse. Som følge av EU-domstolens innskjerping av regler for overføring av personopplysninger ut av EØS-området, har vi sjekket at skolens leverandører lagrer data i Norge eller innenfor EØS.

Likestilling og mangfold

Styret for BAS vedtok i 2021 Handlingsplan for likestilling og kjønnsbalanse. Handlingsplanen tar utgangspunkt i policydokumentet Equality and Diversity- Statements on non-discriminatory and non-biased practice and teaching at Bergen School of Architecture. Skolen jobber med likestilling og kjønnsbalanse på flere områder, her under studentopptak, ansettelse og i faglige spørsmål, som for eksempel pensumlitteratur. Skolen klarer å opprettholde god kjønnsbalanse i opptak, men har fortsatt en vei å gå ved ansettelse.

Arbeid for universell utforming og tilrettelegging har stor plass i skolens virksomhet. De siste årene har det blitt gjennomført store tiltak for å bedre de fysiske forholdene knyttet til lokalene (tilgjengelighet, skjerming, renhold m.m.) og det er også iverksatt tiltak for å sikre studentenes psykiske helse (opplæring, støttefunksjoner, mentorordning).

Rådsmøtet er revitalisert som et felles diskusjonsforum der tema relatert til dette er drøftet. Engasjerte studenter har satt på agendaen spørsmål knyttet til likeverd og diskriminering.

V. VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER

Advisory board meeting,
Bergen Assembly, april 24
Foto: Ingrid Haug Erstad

VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER

Omtale av fremtidsutsikter og planer for 2025

Utvalget som ble nedsatt for å gjennomgå og foreslå endringer i universitets- og høyskoleloven, pekte på ti utviklingstrekk som de mener vil prege UH-sektoren i fremtiden:

- endringer i studentpopulasjonen
- læring hele livet
- digitalisering og kunstig intelligens
- åpen forskning
- strammere offentlige finanser
- økende forventninger til universitets- og høyskolesektoren om bidrag til samfunnsutviklingen
- FNs bærekraftsmål og Parisavtalen
- polarisering og mistro til vitenskap
- økende internasjonalisering
- likestilling og mangfold

I det følgende drøftes planer, muligheter og utfordringer knyttet til noen av disse, men også andre konkrete forhold som har hatt og vil få betydning for BAS.

Internasjonalt

FNs bærekraftsmål innebærer blant annet at skolen må vurdere sitt eget klima- og miljøavtrykk. Helt konkret ved blant annet å redusere avfallsmengde og flyreiser. Skolen er avhengig av å ha en god base med lokale lærere. Dette samtidig med sterkere behovsprøving av reiser, og bedre reisevalg vil gi miljøgevinst. BAS vil også kommende år ha fokus på materialbruk, avfallshåndtering, reisevirksomhet og energibruk.

Vi forventer at tilgangen på dyktige arkitekter og kunstnere som ønsker å undervise ved skolen fortsatt vil være god i årene som kommer. Da BAS utlyste et antall faglige deltidsstillinger, fikk vi over 200 gode søkere og en stor andel av søkerne var utenlandske. Det er i tråd med utvalgets forventning om økt internasjonalisering. Skolen vil fortsatt ansette og engasjere utenlandsk fagpersonale, men vil være mer bevisst på når og hvordan vi bringer de inn på skolen, samtidig som vi vil satse på å bygge opp kompetansen til lokale lærerkrefter.

Nasjonalt

Med institusjonsakkrediteringen på plass kan BAS fokusere på andre utfordringer.

Regjeringens arbeid med UH-sektoren de siste årene, der krav til struktur, kvalitet og finansiering har blitt utredet og revidert legger opp til sterkere styring og knappere finansiering av de private institusjonene. Departementet krever at institusjonene effektiviserer, samtidig som økende rapporteringskrav og kontroll legger beslag på en stadig større andel av institusjonens administrative ressurser. BAS er foreløpig avventende og usikker på hvordan det nye finansieringssystemet vil slå ut for skolen.

BAS har et solid faglig program og tilbyr undervisning av høy kvalitet. Skolen har alltid vært utadrettet og mener at gjennom å søke samarbeid som styrker kjernevirksomheten vil institusjonen kunne oppnå tilstrekkelig robusthet uten å slå seg sammen med andre. Samarbeidet med andre høyere undervisningsinstitusjoner lokalt og internasjonalt gir BAS mulighet til å delta i faglig utfordrende utviklingsprosjekter og forskningsaktiviteter.

Den forventede endringen i studentpopulasjonen sammen med regjeringens mål om lære hele livet, kan passe BAS godt. Skolen har alltid hatt en heterogen studentmasse med stort spenn i alder, bakgrunn og erfaring. BAS har gode søkertall til studiet, som omtalt tidligere i rapporten. Med fortsatt gode tall ser vi ikke umiddelbar grunn til bekymring på dette området. Frafall og gjennomføring har vært et tema kunnskapsdepartementet har fokusert på de siste årene. BAS sin holdning er at skolen ikke ser det som negativt at studentene tar permisjon for å jobbe eller gjøre andre faglig relevante aktiviteter. Det er viktigere at studentene faktisk fullfører etter en liten pause, enn at de fullfører på normert tid. Det er et syn som kan sies å finne støtte hos partene i arbeidslivet som har fremmet ønske om at all høyere utdanning skal ha poenggivende praksis. Som vist i kapittel 3.1.1.1 har BAS gode tall for gjennomføring på «normert tid» hvis vi betrakter 1. og 2. avdeling hver for seg. Det gjenstår å se hvor negativt det vil slå ut for statsstøtten at våre studenter går forholdsvis mer ut over normert tid enn gjennomsnitt nasjonalt.

Et av utviklingstrekkene utvalget peker på er strammere offentlige finanser, og det antydes at UH-sektoren kan komme til å trenge flere og mer sammensatte finansieringskilder i fremtiden. Et eksempel på et dramatisk kutt er regjeringens vedtak om å innføre obligatoriske skolepenger for internasjonale studenter fra land utenfor EU/EØS. BAS har allerede sett at færre søkere med internasjonal bachelor fra land utenfor Europa takker ja til studieplass ved skolen. Enn så lenge tyder alt på at disse erstattes av andre internasjonale søkere. Om det ikke fortsetter, vil det på sikt kunne medføre lavere produksjon av studiepoeng og med det redusert statstilskudd. BAS har imidlertid vist gjennom flere år at skolen er i stand til å hente inn ekstern finansiering ikke minst i faglig funderte samarbeidsprosjekter med aktører både lokalt fra kommune og næringsliv og internasjonalt i EU/EØS-systemet.

Lokalt

BAS, ved styret, rektor, lærerne og studentene følger med på kommunens planer for Kristiansholm. Skolens lokalisering ved sjøen, med 70 meter dypvannskai og det åpne vannspeilet foran skolen har vært regnet som et aktivum. Etter at skolen fikk presentert utbyggingsplaner som i verste fall ville medføre at BAS blir fullstendig innebygget og mister direkte tilgang til sjøen ble det nedsatt en «aksjonsgruppe» med studenter og lærere som jobbet med området og kom opp med alternative forslag. Gruppen formulerte høringsvar til kommunen. Like før høringsprosessen kom i stand kjøpte OBOS tomten, og det har derfor vært viktig for BAS å innlemme dem i dialogen vi har hatt med kommunen om ivaretagelse av kvaliteter i Sandviken. I forbindelse med høringen var det massiv kritikk mot kommunens forslag fra lokale aktører, naboer og skolen. I dialog med kommunen våren 2020 så vi at flere av våre innsigelser var forstått, og nye skisseprosjekt til nytt høringsforslag har ikke like forringende virkning på BAS sin

situasjon. Flere av skolens kurs på ulike klassetrinn har innarbeidet området i sitt opplegg. Kommunen, Obos og nabointeressenter ble invitert inn til diskusjoner rundt studentenes alternative forslag. Det har ikke vært utvikling i planene siste år.

BAS har hatt et godt samarbeid med byarkitekten gjennom flere ulike prosjekter, og gjennom gjensidige invitasjoner til presentasjoner og faglige diskusjoner inntil byrådet i 2024 vedtok at Byarkitekten skulle legges ned. Samarbeidet med Bergen kommune, Høgskolen i Bergen, byggeindustri og aktører innen tremiljø, her under Tredriveren videreføres og styrkes. Vi har også inngått intensjonsavtaler om fremtidig samarbeid med Alverland som er et pilotprosjekt for mer miljøvennlige løsninger for gjenbruk av bygg, skånsom innpassing i landskap og nabolagsplanlegging og vi har forankret samarbeidet med Norsk Kystkulturakademi. Hordaland Fylkeskommune har inkludert BAS i sin regionale kulturplan for Hordaland i perioden 2015-2025, og de har vist interesse for å være med i en ny satsing BAS har tatt initiativ til, et prosjekt vi har kalt 'Å vøla eit landskap', der vi sammen med Solund kommune og Fylkeskommunen vil se på planforutsetningene for å kunne ivareta kulturlandskapet som verdigrunnlag på en bedre måte enn i dag.

Interne forhold

I høstsemesteret 2025 gjennomfører BAS et pedagogisk prosjekt med nye kurs og et mer integrert studium på tvers av årene. Omleggingen av høstsemesteret ble utløst av BAS' engasjement i den internasjonale kunsttriennalen Bergen Assembly (BA), men er først og fremst informert av diskusjoner og utviklingsarbeid som ble gjennomført internt på skolen i forkant av BA-engasjementet, samt tilbakemeldinger fra eksterne sensorer på 2., 3. og diplomeksamen, den eksterne programevalueringen som ble gjennomført i 2021, og akkrediteringsprosessen.

Noen av læringsutbyttene som tidligere var fordelt i emner som ble studert år for år, er nå integrert i emner som studeres samlet over alle fem årene - foreløpig kalt BAS Trajectories. Gjennom hele året og studiet vil studentene kunne dra nytte av alt som tidligere BAS-studenter har gjort, slik det er definert i studieplanen. I tillegg får studentene flere muligheter til å velge sin egen vei gjennom studiet, allerede fra første året på BAS.

I tillegg omstruktureres 4. og 5. årskurs med sikte på å utdype åpen form, utvikle visuell struktur, og styrke kunstneriske forskningsmetoder og konkret bygningsdesign. Utviklingsarbeidet ledes av rektor i dialog med SKU og følges av to lærere for evaluering før videre implementering. I forbindelse med dette skal også studieplanen revideres og oppdateres, noe som ikke har blitt gjort siden BAS fikk eksamensrett.

Budsjett Bergen Arkitektthøgskole 2025

INNTEKTER	
Statstilskudd (*)	22 373 000
Studieavgifter	7 248 828
Andre inntekter	1 000 000
Sum driftsinntekter	30 621 828
KOSTNADER	
Lønnskostnader administrasjon inklusiv rektor og prorektor	4 945 867
Administrasjon og drift	2 814 537
OTP	303 427
Sum adm./drift	8 063 832
Utstillinger, publisering, visning BAS	200 000
Kompetanseheving, komitearbeid, diverse strategisk arb., pedagogisk utviklingsarbeid	856 000
Sum komitearbeid, strategisk arbeid, publisering/visning av BAS	1 056 000
Lønnskost faglige stillinger inklusiv OTP	11 803 094
Andre kostnader undervisning/fag	3 041 340
Sum undervisning	14 844 434
Husleie	3 724 581
Andre kostnader til drift og vedlikehold hus og verksted	2 970 000
Lønnskostnader drift hus/verksted inklusiv OTP	622 483
Sum hus	7 317 064
Avskrivninger	250 000
Sum kostnader	31 531 330
Renteinntekter	600 000
RESULTAT	-309 502

KOMMENTARER TIL BUDSJETT 2025

INNTEKTER

Statsstøtte BAS 2025 kr 22.373'.

Inntekt fra ordinær studieavgift basert på snitt studenter vår og høst. Studieavgift pr semester.

Studieavgift fra studenter utenfra EØS. Antall studenter: V25: 3 og H25: 1

Andre inntekter, her under flerårige eksterne tilskudd (periodisert), NordForsk 250', Universell 100' Bergen Assembly 400'-450', div. salg/sponsing 150', Erasmus+ 50'

KOSTNADER

Lønnskostnader adm. (faste), rektor (100%) og prorektor (50%) inkl. AGA og feriepengar, uten OTP.

Andre kostnader kontordrift inkl. økt IT-kost (lisenser og drift) og økt/gjenopptatt møte/nettverkskost etter pandemien.

Annen regulær drift inkl. inventar/utstyr. Leasing, lisenser. Kurs, kompetanseheving, beredskap, hms. ~~OTP 7%, obligatorisk tenestepensjon for faste ansatte.~~

Ustillinger, publisering og visning av BAS. Delvis ekstern finansiering. Kr. 100' øremerket Universell

Kompetanseheving fagpersonale, strategisk arbeid, komitearbeid. Plan, annonsering, ansettelse nye åremålsstillinger.

Pedagogisk utviklingsarbeid. Herunder ~~trajectories~~, revisjon av studieplan , jfr. budsjett kr 406'

Lønnskostnader faglige stillinger (jfr. lønnsbudsjett) inkl. OTP (7%).

Andre kostnader undervisning. Reise/overnatting lærere, materiell og utstyr til undervisning/kurs. Bibliotektenester, bøker, tidsskrift.

Kostnader til kursmateriell/utstyr. Forventet fortsatt økte krav om tilpasning for studenter med særlige behov.

Husleie prisjustert, og uten ekstraordinær reduksjon.

Andre kostnader hus og drift ~~inkl verksted~~. Redusert kostnad til renhold som følge av bytte av ~~renholdsfirma våren 2024~~, men noe økt pris for å gi mer tid til renholder.

Renteinntekter fra bank og fra lån til BAS Eiendom AS

Dette gir et resultat etter ordinær drift på kr - 310' (underskudd).

Underskudd reduserer skolens oppsparte egenkapital/buffer, mens overskudd tilføres skolens egenkapital og skal benyttes til tiltak som kommer studentene til gode.

□

|

VI. ÅRSREGNSKAP 2024

Diplom 2024
Foto: BAS

Årsregnskap 2024

Stiftelsen Bergen Arkitekthøgskole

Styrets årsberetning
Resultatregnskap
Balanse
Kontanstrømoppstilling
Noter til regnskapet
Revisors beretning

Org.nr.: 977 155 061

Resultatregnskap

Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole

	Note	2024	2023
Salgsinntekt		59 187	65 784
Offentlige tilskudd	2	21 648 000	23 200 000
Studie- og eksamensavgifter	2	6 895 723	6 001 752
Annen driftsinntekt		548 363	773 797
Sum driftsinntekt		29 151 273	30 041 333
Lønnskostnad	3	18 197 928	18 194 970
Avskrivning	4, 5	262 654	368 494
Annen driftskostnad	3, 6	9 613 637	11 835 518
Sum driftskostnad		28 074 219	30 398 982
Driftsresultat		1 077 054	-357 650
Annen renteinntekt	6	779 295	446 157
Annen finansinntekt		1 132	780
Annen finanskostnad		2 866	7 217
Arsresultat	7	1 854 614	82 071
Opplysninger om:			
Avsatt til annen egenkapital		1 854 614	82 071
Sum overført		1 854 614	82 071

Balanse 31.12.

Stiftelsen Bergen Arkitektøgskole

EIENDELER	Note	2024	2023
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Balanseførte utviklingskostnader	4	434	34 094
Sum immaterielle eiendeler		434	34 094
Varige driftsmidler			
Kontormaskiner og -inventar	5	444 441	407 557
Sum varige driftsmidler	5	444 441	407 557
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer i BAS Eiendom AS	8	4 500 000	4 500 000
Fordring på BAS Eiendom AS	6	1 153 276	1 267 352
Obligasjoner og andre fordringer		7 000	7 000
Sum finansielle anleggsmidler		5 660 276	5 774 352
Sum anleggsmidler		6 105 151	6 216 003
Omløpsmidler			
Fordringer			
Fordring studieavgift		74 073	96 592
Andre kortsiktige fordringer		810 317	663 112
Sum fordringer		884 390	759 704
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	15 471 880	12 684 763
Sum omløpsmidler		16 356 271	13 444 467
Sum eiendeler		22 461 422	19 660 470

Balanse 31.12.

Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2024	2023
Egenkapital			
Grunnkapital		50 000	50 000
Sum innskutt egenkapital		50 000	50 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		16 811 200	14 956 586
Sum opptjent egenkapital		16 811 200	14 956 586
Sum egenkapital	7	16 861 200	15 006 586
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		341 829	1 065 098
Skyldige offentlige avgifter		1 024 158	1 048 229
Annen kortsiktig gjeld		4 234 236	2 540 557
Sum kortsiktig gjeld		5 600 223	4 653 884
Sum gjeld		5 600 223	4 653 884
Sum gjeld og egenkapital		22 461 423	19 660 470

Balanse 31.12.

Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole

Bergen, 05.03.2025

Styret i Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole

Bjart Andreas Rieber Nygaard (Mar 5, 2025 20:30 GMT+1)
Bjart Andreas Rieber Nygaard
styreleder

Thale Bjørnerheim (Mar 7, 2025 16:05 GMT+1)
Thale Anne Jorunn Bjørnerheim
nestleder

Magnus Wåge (Mar 13, 2025 09:03 GMT+1)
Magnus Wåge
styremedlem

Hedvig Elisabet Skjerdingsstad
styremedlem

Siv Aardal (Mar 6, 2025 08:49 GMT+1)
Siv Reidun Gjerde Aardal
styremedlem

Isak Berge Sandbak (Mar 5, 2025 20:01 GMT+1)
Isak Berge Sandbak
styremedlem

JJ Welsh (Mar 6, 2025 10:00 GMT+1)
Jeremy James Welsh
styremedlem

Las Luqman (Mar 7, 2025 20:03 GMT+1)
Las Luqman
styremedlem

Emma Maria Nilsson
daglig leder

Kontantstrømoppstilling

Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole

01.01 - 31.12

	2024	2023
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Årets resultat	1 854 614	82 071
Avskrivninger	262 654	368 494
Endringer i kundefordringer	22 519	113 696
Endringer i leverandørgjeld	-723 269	536 103
Endring i andre tidsavgrensningsposter	1 522 401	211 156
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2 938 919	1 311 520
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i varige driftsmidler nto	-265 878	-195 393
Investering i datterselskap	-	-
Utlån, netto	114 076	119 306
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-151 802	-76 087
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Låneopptak, netto	-	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-	-
Netto endring i likvider i året	2 787 117	1 235 433
Kontanter og bankinnskudd per 01.01	12 684 763	11 449 330
Kontanter og bankinnskudd per 31.12	15 471 880	12 684 763

Noter til årsregnskap 2024

Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

Datterselskaper er selskaper der morselskapet har kontroll, og dermed bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eie mer enn halvparten av den stemmeberettigede kapitalen.

Driftsinntekter

Tilskudd fra det offentlige inntektsføres i den perioden tilskuddet gjelder for. Studie- og eksamensavgifter inntektsføres i den perioden studiet og eksamen gjennomføres. Øremerkede tilskudd med klare føringer på bruk blir inntektsført sammen med gjennomføring av aktiviteten tilskuddet skal dekke. Tilskudd uten øremerking og klare føringer blir inntektsført på innbetalingstidspunktet. Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole driver ingen annen økonomisk aktivitet enn den akkrediterte virksomheten.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i datterselskaper i selskapsregnskapet.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år. Anleggsmidler er eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Langsiktig gjeld er gjeld som forfaller senere enn ett år etter transaksjonsdagen. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Fordringer

Fordringer på studenter og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige fordringer på studenter en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 30.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmiddelet.

Gjeld

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Skatt

Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole driver ikke skattepliktig virksomhet.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer, som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Noter til årsregnskap 2024

Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole

Note 2 Offentlig tilskudd og egenbetaling fra studenter

Stiftelsen har for 2024 mottatt kr 21 648 000 i statstilskudd, jf. statsbudsjettet kap. 260 post 70.

Studentenes egenbetaling for 2024 utgjorde kr 6 895 723.

Note 3 Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Lønnskostnader

	2024	2023
Lønninger	12 719 822	13 139 093
Arbeidsgiveravgift	1 843 310	1 877 308
Undervisningshonorar (faktureret)	2 489 598	2 167 408
Pensjonskostnader	910 599	830 795
Andre ytelser	234 598	180 367
Sum	18 197 928	18 194 970

Selskapet har i 2024 sysselsatt 20 årsverk.

Pensjonsordning

Stiftelsen har en innskuddsbasert pensjonsordning. Årets innskudd er kr 910 599. 38 ansatte omfattes av ordningen. Kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjoner oppfylt.

Ytelser til ledende personer

	Daglig leder	Styret
Lønn	971 963	0
Annen godtgjørelse	6 536	220 108
Sum	978 499	220 108

Det er ikke gitt lån til eller stilt sikkerhet for ledende personer i stiftelsen.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor

	2024	2023
Revisjonshonorar	118 375	111 875
Honorar for attestasjoner	24 000	35 000
Annen bistand, inkl teknisk bistand regnskap	38 625	37 813
Sum	181 000	184 688

Alle beløp er oppgitt inkl mva

Noter til årsregnskap 2024

Stiftelsen Bergen Arkitektøgskole

Note 4 Immaterielle eiendeler

	Hjemmeside
Anskaffelseskost 01.01.2024	425 128
Anskaffelseskost 31.12.2024	425 128
Akkumulerte avskrivninger 1.1	391 034
Årets avskrivninger	33 660
Akkumulerte avskrivninger 31.12	424 694
Bokført verdi 31.12.2024	434
Økonomisk levetid	5 år
Avskrivningsplan	Lineær

Note 5 Anleggsmidler

	Inventar og utstyr	IT-utstyr	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.24	2 707 849	776 529	3 484 378
+ Tilgang kjøpte driftsmidler	247 990	17 889	265 879
= Anskaffelseskost 31.12.24	2 955 839	794 418	3 750 257
Akkumulerte avskrivninger 31.12.24	2 549 259	756 556	3 305 816
= Bokført verdi 31.12.24	406 580	37 862	444 441
Årets ordinære avskrivninger	200 418	28 577	228 994
Økonomisk levetid	3-5 år	3-5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

Note 6 Fordringer og gjeld - transaksjoner med nærstående

	2024	2023
Lån til BAS Eiendom AS	1 153 276	1 267 352

Kr 597 069 av utlånet har forfall senere enn ett år.

Det er i 2024 inntektsført kr 75 095 i renteinntekter fra BAS Eiendom AS. Det er videre kostnadsført kr 3 091 353 i husleie til BAS Eiendom AS.

Stiftelsen har ingen gjeld som forfaller til betaling senere enn 5 år.

Organisasjonsnummer: 977 155 061

Noter til årsregnskap 2024

Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole

Note 7 Egenkapital

	Grunnkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 31.12.2023	50 000	14 956 586	15 006 586
Årets resultat		1 854 614	1 854 614
Pr 31.12.2024	50 000	16 811 201	16 861 201

Note 8 Datterselskap

Stiftelsen Bergen Arkitektthøgskole eier 100% av aksjene i BAS Eiendom AS. Aksjekapitalen er på kr 4 500 000 og består av 9 000 aksjer pålydende kr 500. Bokført egenkapital i BAS Eiendom AS var per 31.12.2024 kr 12 269 714. BAS Eiendom AS hadde i 2024 et årsresultat på kr -341 129. BAS Eiendom AS' forretningskontor er i Sandviksboder 59-61 A, 5035 Bergen.

Note 9 Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkkonto (bundne midler) er på kr. 533 976.

LEDELSESKOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKAP 2024 BERGEN ARKITEKTHØGSKOLE

Institusjonens organisasjonsform

Bergen Arkitekthøgskole (BAS) er en privat akkreditert høyskole. BAS er organisert som en selvstendig selveiende stiftelse og registrert i Brønnøysundregistrene som Stiftelsen Bergen Arkitekthøgskole. Styret er stiftelsens øverste organ og ansvarlig for skolens drift og ansettelse av rektor. BAS Eiendom AS er et heleid datterselskap av BAS og eier lokalene som skolen leier. BAS eier 100% av aksjekapitalen på 4.500' kroner i BAS Eiendom AS. Leieforholdet er regulert i leiekontrakt mellom BAS og BAS Eiendom AS.

Institusjonens formål

BAS ble opprettet i 1986 som et faglig og pedagogisk alternativ til de to statlige arkitekthøgskolene i Oslo og Trondheim. Institusjonens formål er som en selvstendig internasjonal høyskole å tilby utdanning innen arkitektur og drive uavhengig undervisnings-, forsknings- og formidlingsvirksomhet i relasjon til fagområdet, både internt og i samarbeid med lokale og internasjonale aktører. BAS har hatt eksamensrett for sitt 5-årige profesjonsstudium i arkitektur siden 1990 og fullført grad gir tittelen *Master i arkitektur*.

Bekreftelse på at regnskap er avlagt i samsvar med regnskapsloven m.v.

Regnskapet ved Bergen Arkitekthøgskole er avlagt i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk. Regnskapet er presentert i samsvar med de oppstillingsplaner og særskilte krav til regnskapsopplysninger som Kunnskapsdepartementet har fastsatt. Regnskapet gir et dekkende og rettviseende bilde av høyskolens økonomiske stilling.

Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, omtale av økonomisk drift

Styret for BAS vedtok budsjettet for 2024 tilnærmet i balanse, med et overskudd på kr 28'. Endelig årsresultat for 2024 endte med et overskudd på 1,85 millioner kroner.

Avviket fra budsjett skyldes i hovedsak ikke-forutsigbare reduserte driftskostnader av årsaker utdypet under, særlig lavere strømkostnader enn forventet og høyere renteinntekter enn forutsett.

BAS har mange tilreisende lærere og derfor relativt høye reisekostnader. BAS planla for 2024 å stramme inn reisekostnadene gjennom ulike tiltak. Lærere ble oppfordret til å bestille reiser tidligere, samt å kutte antall reiser og heller ha lengre opphold i Bergen. En ansatt med en ganske kostbar reiserute sluttet og et par andre fikk innvilget redusert stilling/ulønnet permisjon for 2024. Det ble likevel budsjettet med et høyere kronebeløp for reiser i 2024 basert på forventet prisøkning på flyreiser og realistisk forventning til hvilken innsparing en kunne klare å oppnå. Med både gjennomført redusert reiseaktivitet og lavere prisvekst på flyreiser enn forventet, endte posten for reise- og overnatting bortimot kr 450' lavere enn budsjettet. Kostnader til andre faglige aktiviteter ut over undervisning ble ca kr 200' lavere enn planlagt.

For drift av hus ble kostnader til vedlikehold og drift knapt 400' kroner lavere enn budsjettet. Det skyldes at vaktmester var sykemeldt store deler av året og det har derfor blitt utført mindre service- og vedlikehold enn normalt. Innleie av vikarer til vaktmester- og driftstjenester medførte at kostnader til lønn/honorar drift hus ble kr 54' høyere enn budsjettet. Strømkostnader ble vel en halv million kroner (536') lavere enn budsjettet.

BAS hadde renteinntekter på til sammen kr 779' i 2024, som er 480' høyere enn budsjettet og bortimot dobbelt så høyt som i 2023.

BAS forventer fortsatt økende driftskostnader knyttet til IKT og infrastruktur. Tendensen med flere studenter som krever tilrettelegging og individuell tilpasning for å kunne gjennomføre studiet fortsetter. Dette må det tas høyde for i fremtidige budsjett og planer.

Søkningen til studiet har de siste 4 årene variert noe, og søknadstallet er tilbake på nivå før pandemien. I 2024 fikk skolen 233 søkere til 30 studieplasser i 1.klasse. Det er 7,8 søkere pr plass og er fortsatt svært gode tall. I 2023 var søkertallet 253, mens 275 søkte om å få

begynne i 1.klasse på BAS i 2022. BAS reklamerer ikke for studiet gjennom betalt annonsering og har ikke et markedsføringsbudsjett, men skolen følger med på søkertallene og vurderer fortløpende behovet for økt innsats i rekruttering av søkere.

Det er et mål at BAS skal drive i økonomisk balanse over tid. Skolen ønsker å sikre en mest mulig forutsigbar og stabil drift av undervisningen. Overskudd i år med høyere inntekter gir skolen en buffer for år med lavere inntekter eller ekstraordinære utgifter.

BAS Eiendom AS er et heleid datterselskap av BAS, og skal ikke drive med overskudd. Husleien skal dekke lånekostnader og andre kostnader som huseier plikter å betale. Det har hittil ikke vært aktuelt å beregne eller fordele indirekte kostnader mellom BAS og BAS Eiendom AS, men styret vil vurdere dette for kommende år. BAS betaler husleie til BAS Eiendom AS. Årlig husleie for 2024 ble redusert med kr 500' i påvente av at BAS Eiendom fikk fullført tetting av taket. Det gjenstår fortsatt noen større vedlikeholdssoppgaver knyttet til bygget. Blant annet gjenstår tetting av flere fasader.

Som del av nødvendige tiltak for klima og miljø har BAS som mål bl.a. å redusere mengden flyreiser og avfall. Skolen kildesorterer og samler matavfall i egen beholder.

Vesentlige endringer i resultat og balanseposter i forhold til tidligere år

BAS tok flere grep for å redusere kostnader i 2024 og møte forventet lavere inntekter, i hovedsak lavere statstilskudd på kr 21.648' mot kr 23.200 i 2023, som følge av nedgang i produserte studiepoeng i 2022.

Statstilskuddet for 2024 utgjorde 74% av skolens totale driftsinntekter, mot 77% de siste par årene. Samlede driftsinntekter 2024 endte likevel bare vel en million kroner under 2023, grunnet økte inntekter fra skolepenger, her under fra studenter fra land utenfor EØS, som betaler høy avgift.

Samlede driftskostnader 2024 på kr 28.074' er ca kr 2,3 millioner lavere enn i 2023 og det er i hovedsak andre driftskostnader enn lønn som er redusert.

Lønnskostnader fag/undervisning ble redusert for 2024, ved å utsette tilsetting i en åremålsstilling som utløp. Noen lærere fikk midlertidig redusert stillingsprosent i sine åremål. Samlede lønnskostnader endte likevel tilnærmet på samme kronebeløp som i 2023 grunnet et etterslep fra tidligere år. Som forklart over, har de gjennomførte tiltakene også bidratt til reduserte reiseutgifter for 2024.

Kostnader knyttet til drift av bygget ble redusert med nærmere 1,5 millioner kroner i 2024 sammenlignet med året før, og vel halve dette beløpet var planlagt innsparing gjennom redusert husleie til BAS Eiendom på kr 500' i påvente av bl.a. tett tak, og bytte av renholdsfirma, kr 460'. Ikke planlagt reduserte kostnader knyttet til drift av huset skyldes i hovedsak at vaktmester var sykemeldt store deler av året slik at ulike vedlikehold og serviceoppdrag for knapt 500' falt bort.

BAS endte med et ikke planlagt overskudd for 2024 på vel 1,85 millioner kroner, som er ca 1,85 millioner høyere enn fjoråret.

Gjennomførte og planlagte investeringer

I 2024 har eiendomsselskapet, BAS Eiendom AS tekket taket på siloen. Det hadde ikke direkte effekt på BAS sitt regnskap, men for 2025 betyr det at husleien er tilbake på normalt nivå etter en ekstraordinær reduksjon på en halv million kroner (før prisjustering).

BAS hadde mye og langvarig sykefravær i administrasjon og drift i 2024 og en del planlagte investeringer ble derfor utsatt/ikke gjennomført.

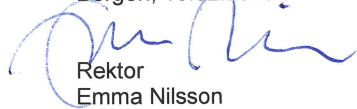
Disponering av overskudd/ underskudd

Årets overskudd på kroner 1.854.614 tilføres skolens egenkapital. Egenkapitalen fungerer som buffer for svingninger i inntekter og kostnader samt anvendes til prioriterte tiltak i årene

som kommer. BAS vil disponere akkumulerte overskudd til langsiktige tiltak som pedagogisk utviklingsarbeid, oppdatering av studieplan og større investeringer/oppgraderinger av studentenes læringsmiljø. Prioritert er oppgradering av fysisk studiemiljø med infrastruktur og andre langsiktige tiltak som kommer studentene til gode. BAS utbetaler ikke utbytte.

Høyskolens revisor er Bjørgvin Revisjon AS, Solheimsviken, Bergen

Bergen, 15.02.2025

Rektor
Emma Nilsson